

TIESU ADMINISTRĀCIJAS

GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

2023

PAMATINFORMĀCIJA

Tiesu administrācija (turpmāk – administrācija) ir tieslietu ministra padotībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas organizē un nodrošina rajonu (pilsētu) tiesu un apgabaltiesu administratīvo darbu.

Administrācija uzsāka darbu 2004. gada 5. janvārī un darbojas uz Ministru kabineta 2022. gada 20. septembra noteikumu Nr. 585 “Tiesu administrācijas nolikums” pamata. Administrācijas darbības mērķis ir nodrošināt atbalstu rajonu (pilsētu) tiesu un apgabaltiesu (turpmāk – tiesa) efektīvam darbam un attīstībai, kā arī sniegt atbalstu citu tieslietu jomas institūciju darbam un attīstībai.

Administrācijas galvenās funkcijas ir organizēt un nodrošināt 6 apgabaltiesu un 9 rajonu (pilsētu) tiesu administratīvo darbu, organizēt un nodrošināt administratīvo darbu Tieslietu ministrijas padotībā esošajās iestādēs noteiktajā kārtībā un apjomā saskaņā ar iekšējiem normatīvajiem aktiem iestāžu administratīvās darbības jomā, kā arī nodrošināt Tiesu ekspertu padomes un tiesnešu pašpārvaldes institūciju administratīvo darbu.

Administrācijas gada pārskatā ir informāciju par administrācijas, tiesu un citu saistīto iestāžu darba rezultātiem 2023. gadā.

ADMINISTRĀCIJA NODROŠINA

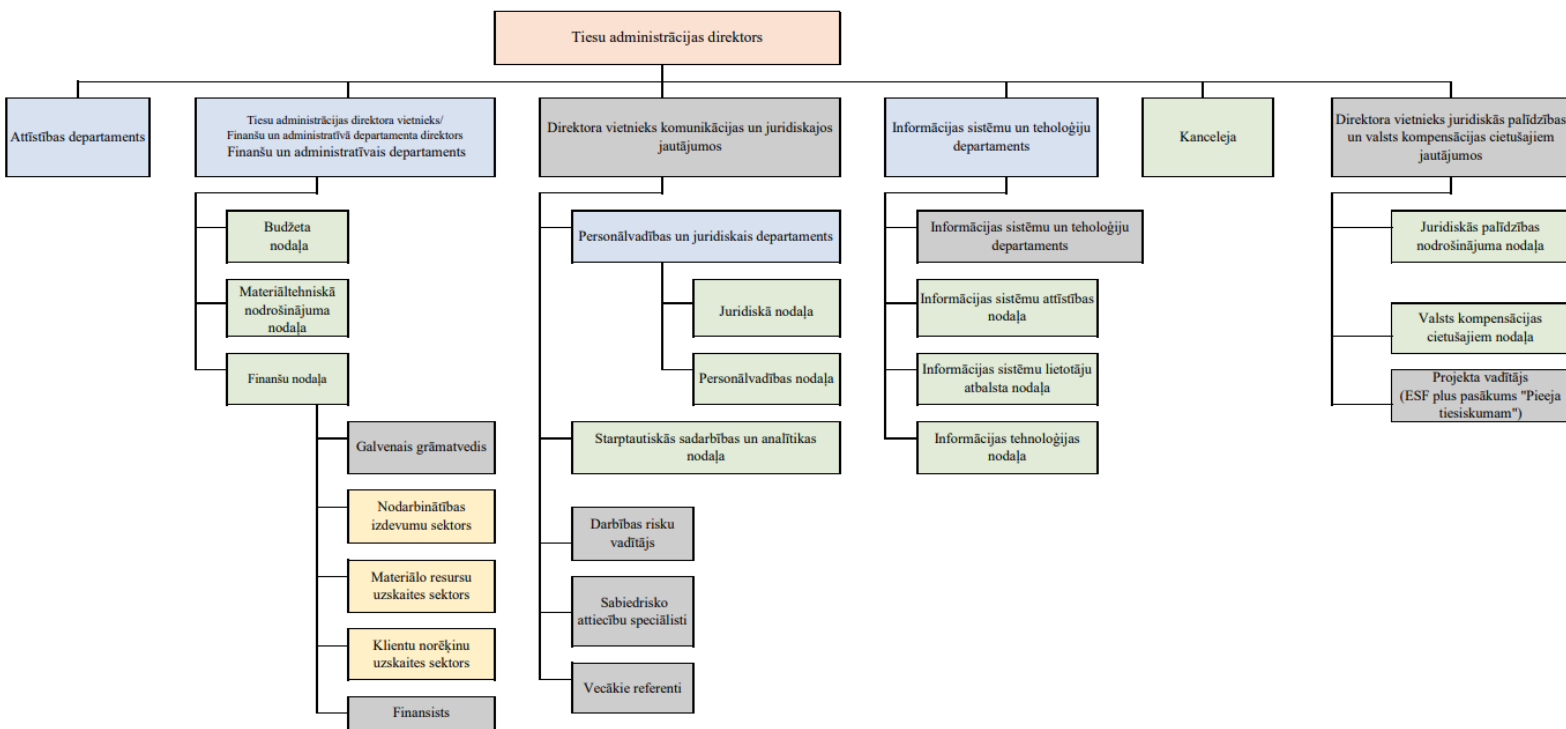
Administrācijas pamatfunkcijas un darbības pilnvarojums noteikts likumā “Par tiesu varu”, “Procesu norises elektroniskā vidē valsts platformas likumā”, “Tiesu izpildītāju likumā” un citos likumos.

Administrācija nodrošina

- Personālvadību tiesās;
- tiesu budžeta un piešķirto finanšu līdzekļu plānošanu un uzraudzību;
- tiesu informācijas un komunikāciju tehnoloģiju infrastruktūras uzturēšanu un attīstību;
- e-lietas platformas pārziņa un turētāja funkcijas;
- starpinstitucionālās darba grupas darbu mērķtiecīgai sadarbībai un koordinācijai, lai nodrošinātu vienotas nacionāla līmeņa e-lietas koncepcijas un vienotas e-lietas arhitektūras īstenošanu un attīstību, kā arī turpmāku e-lietas pārvaldības mehānisma īstenošanu;
- Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas (turpmāk – VVDZ), Tiesu informatīvās sistēmas (turpmāk – TIS), Izpildu lietu reģistra (turpmāk – ILR) un tā moduļa – Elektronisko izsoļu vietnes (turpmāk – EIV) –, Elektroniskās maksātnespējas sistēmas (turpmāk – EMUS) darbību;
- Tiesnešu ētikas komisijas, Tiesnešu disciplinārkolēģijas, Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas un Tiesu ekspertu padomes darbību, veido un uztur Tiesu ekspertu reģistru, kā arī īsteno projektus tiesu sistēmas attīstības jomā.

ADMINISTRĀCIJAS STRUKTŪRA

(LĪDZ 10.06.2024.)

ADMINISTRĀCIJAS DARBĪBAS VIRZIENI UN FUNKCIJAS

Administrācija piedalās divu Tieslietu ministrijas īstenoto rīcībpolitiku – tiesu sistēmas politikas un nekustamo īpašumu tiesību politikas – ieviešanā, un tās darbības mērķis ir nodrošināt atbalstu tiesu iestāžu efektīvam darbam un attīstībai.

Atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam administrācija īsteno šādas pamatfunkcijas.

Budžets un finanses

- Plāno tiesu un administrācijas budžeta ieņēmumu resursus un izdevumus;
- sagatavo budžeta pieprasījuma projektu tiesu darba nodrošināšanai;
- rīkojas ar tiesu budžeta līdzekļiem un nodrošina finanšu uzskaiti;
- analizē tiesu ekonomiskos rādītājus.

Personālvadība

- Kārto tiesnešu, tiesu darbinieku personāllietas;
- nodrošina tiesu personāla administrēšanu;
- sagatavo dokumentus un veic pasākumus, kas saistīti ar tiesnešu iecelšanu un apstiprināšanu amatā, kā arī viņu atstādināšanu, atbrīvošanu un atcelšanu no amata;
- sadarbojoties ar Latvijas Tiesnešu mācību centru, plāno un nodrošina tiesnešu, tiesu darbinieku apmācību;
- nodrošina tiesnešu amata kandidātu atlasīšanu;
- sagatavo uzziņas par tiesnešu darbu.

Informācijas sistēmu un tehnoloģiju nodrošinājums

- Nodrošina TIS un datu izplatīšanas sistēmas uzturēšanu, administrēšanu un attīstību;
- nodrošina e-lietas platformas uzturēšanu, administrēšanu un attīstību;
- nodrošina VVDZ uzturēšanu, administrēšanu un attīstību;
- nodrošina VVDZ informācijas izplatīšanu;

- nodrošina ILR, arī EIV uzturēšanu administrēšanu un attīstību;
- nodrošina EMUS uzturēšanu un administrēšanu;
- tehniski organizē un sniedz atbalstu tiesām videokonferenču norisei;
- sadarbībā ar SIA "Tiesu namu aģentūra" nodrošina tiesas ar informācijas un komunikācijas tehnoloģiju infrastruktūru.

Juridiskais atbalsts

- Sagatavo privāttiesisko līgumu projektus administrācijas un tiesu darbības nodrošināšanai;
- piedzen administrācijai parādus no fiziskām un juridiskām personām;
- pārstāv administrācijas intereses tiesā, prokuratūrā un citās valsts un pašvaldību iestādēs, kā arī attiecībās ar fiziskām un juridiskām personām;
- nodrošina publisko iepirkumu procedūru veikšanu, arī sagatavo un izskata tiesību aktu projektus;
- sniedz juridiska rakstura konsultācijas administrācijas un tiesu iestāžu nodarbinātajiem savas kompetences jomās;
- veic pārbaudi par tiesu darbinieku izdarītajiem darba disciplīnas pārkāpumiem.

Materiāltehniskais nodrošinājums:

- Nodrošina tiesas ar precēm un pakalpojumiem;
- nodrošina tiesas ar darba telpām;
- atbild par darba aizsardzību un ugunsdrošību.

Starptautiskās sadarbība un analītika

- Nodrošina administrācijas un tiesu sistēmas attīstības projektu pieteikumu dokumentu izstrādi un projektu īstenošanu;
- nodrošina sadarbību ar starptautiskajām tieslietu jomas institūcijām;
- veic administrācijā radīto datu apkopošanu un analīzi, kā arī identificē un paredz riskus un izmaiņas analītikas jomā

Citas funkcijas

- Nodrošina proaktīvu komunikāciju ar sabiedrību;
- aktualizē administrācijas, tiesu un zemesgrāmatu iekšējo portālu, administrācijas tīmekļvietni www.ta.gov.lv, tiesu portālu www.tiesas.lv, e-pakalpojumu portālus elieta.lv un manas.tiesas.lv, kā arī administrācijas *Facebook* un vietnes *X* kontus [@tiesuadm](https://twitter.com/tiesuadm) un [@zemesgramata](https://twitter.com/zemesgramata);
- sniedz administrācijai un tiesām atbalstu lingvistikas jomā;
- Valsts probācijas dienesta, Datu valsts inspekcijas, Valsts zemes dienesta un Juridiskās palīdzības administrācijas grāmatvedības funkcijas nodrošināšana.

TIESU ADMINISTRĀCIJAI – 20

2004. gadā, pirms 20 gadiem, tika izveidota tiešās pārvaldes iestāde, kura ar 2004. gada aprīli no Tieslietu ministrijas pārņēma galvenās tiesu darba nodrošināšanas funkcijas. Pirmā darbības gada sākumā administrācijā strādāja 11 darbinieki, kuru skaits gada ietvarā pieauga līdz 60. No izveides dienas administrācijā joprojām strādā 8 darbinieki: Inese Kalniņa, Olīta Āboliņa, Iveta Kokoreviča, Tabita Jemeljanova, Jānis Veidemanis, Zoja Četoviča, Anna Režņikova un Anita Kuka.

Direktora vietniece komunikācijas un juridiskajos jautājumos Inese Kalniņa: “Tiesu administrācijas izveide saistījās ar tiesu varas neatkarības un pieejamības stiprināšanu, pirms divdesmit gadiem bija konstatēts neapmierinošs stāvoklis gan tiesnešu un tiesu darbinieku atlīdzībā, gan tiesu telpu un aprīkojuma nodrošināšanā. Turpmākajos gados ir daudz izdarīts, bet arī darāmo darbu saraksts ir gana liels. Ceļā uz Tiesu administrācijas 20. gadadienu novēlu visiem strādāt vienotā komandā tā, lai nostiprinātu mūsu stratēģijas mērķi – būt mūsdienīgai iestādei ar praktisku ieguldījumu tieslietu sistēmas vērtību uzturēšanā un attīstībā.”

STRATĒGISKIE MĒRĶI UN TĒ IZPILDE

2023. gadā ir veicināta administrācijas darbības stratēģijas 2022.–2026. gadam prioritātes “Darbinieku izaugsme, profesionalitāte un motivācija” ieviešana, izveidojot administrācijas nodarbināto un tiesu darbinieku individuālās mēnešalgas noteikšanas kārtību un kritērijus, tādējādi pilnveidojot atlīdzības noteikšanas regulējumu. Tāpat ir noteikta tiesu darbinieku individuālās kvalifikācijas un kompetenču novērtēšanas kārtība un turpinās darbs pie tiesu darbinieku amatu aprakstu aktualizēšanas, tādējādi stiprinot tiesneša palīga institūtu, nodrošinot kvalificētu juridisko atbalstu, kā arī pilnveidojot tiesneša atbalsta personāla organizatorisko modeli.

Prioritātes “Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju kompetenču centra attīstība un stiprināšana” ietvaros ir veiktas nepieciešamās darbības, lai pēc iespējas efektīvāk tiesās ieviestu e-lietas platformu. Tiesu informatīvajā sistēmā ir pilnveidots lietvedības modulis, kas tiesās ieviests ar 2024. gada 1. janvāri. Tāpat līdz ar lietvedības moduļa ieviešanu tiesās E-lietas portālā ir izveidota saskarne iesniedzamo veidlapu saņemšanai no ārējām informācijas sistēmām. E-lietas ieviešana regulāri ir pārrunāta ar tiesu priekšsēdētājiem, Tieslietu ministrijas un Tieslietu padomes pārstāvjiem.

2023. gadā ir uzsāktas divu būtisku Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) programmas tieslietu resora projektu paredzētās aktivitātes “E-lietas – izmeklēšanas un tiesvedības procesu pilnveide – 2. posms” un “Tieslietu akadēmija”. Projektā “Tieslietu akadēmija” ir apstiprināti atsevišķi programmu projekti gan tiesnešiem, gan prokuroriem un jau uzsākta to īstenošana.

Prioritātes “Tiesiskuma stiprināšana” ietvaros ir noteikts aizpildāmo tiesneša amatu vietu skaits Latvijas tiesās 2024. gadā, lai pastāvīgi uzraudzītu un izvērtētu lietu izskatīšanas termiņus un tiesu sistēmas resursu pietiekamību saprātīgu tiesvedības termiņu nodrošināšanā. Administrācija sagatavoja un sniedza Tieslietu padomei ziņojumu par tiesu darbības rādītājiem ar mērķi noteikt optimālo tiesnešu skaitu Latvijas tiesās. Tāpat prioritātes laikā ir izstrādāts Tiesu darbinieku ētika kodekss, kura mērķis ir veicināt izpratni par tiesu iestādes vērtībām un uz tām balstītiem ētikas pamatprincipiem.

Prioritātes “Uzticības (iestādei, nozarei) un autoritātes celšana” ietvaros ir nodrošināta stratēģiska un proaktīva komunikācija masu medijos, attēlojot gan administrācijas, gan tiesu darbu. Ir veicināta starptautiskā sadarbība par administrācijas kompetences jautājumiem gan ar *Council of Europe European Commission for the Efficiency of Justice (CEPEJ)*, gan *Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD)* pārstāvjiem, nodrošināta pieredzes apmaiņa ar dažādu Eiropas Padomes dalībvalstu tieslietu sistēmu administrēšanā iesaistītajām institūcijām. Aktīva iesaiste ir Eiropas Komisijas līdzfinansēto projektu īstenošanā, ir uzsākta sadarbība ar Bulgārijas Tieslietu ministriju direktorijas “Atrast advokātu” ieviešanā, tādējādi arī pilnveidojot Tiesu informatīvo sistēmu.

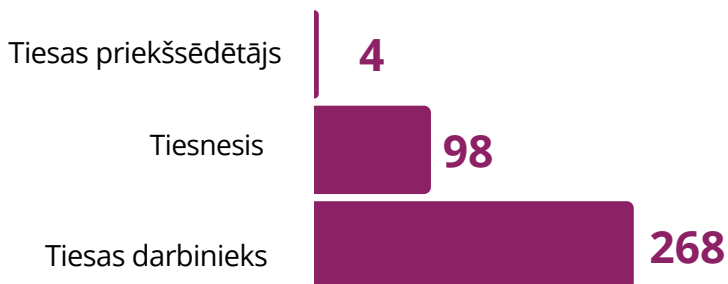
ADMINISTRĀCIJAS STRATĒGIJĀ NOTEIKTIE GALVENIE SASNIEDZAMIE RĀDĪTĀJI UN TO IZPILDE

Galvenais sasniedzamais rādītājs	2026. gada mērķis	2023. gada izpilde
Tiesu darbinieku apmierinātības līmenis ar Tiesu administrācijas sniegtajām atbalsta funkcijām	85 %	77 %
Sabiedrības daļa, kas pilnībā vai daļēji uzticas tiesu sistēmai	55 %	36 %
Sabiedrības līdzdalības un komunikācijas e-pārvaldes indekss	80	56,7 (2022)
Elektroniskā formā reģistrēto tiesvedības lietu materiālu skaits	500 000	3 994 857
E-lietas projektā ieviesto elektronisko pakalpojumu izmantošanas gadījumu skaits gadā	70 000	44 891 <small>(2023. gada oktobris, novembris, decembris)</small>
Tieslietu akadēmijas izveide: metodisko pasākumu (kursi, semināri) skaits tiesnešiem un tiesu darbiniekiem	350	209
Administrācijas darbinieku mainības (darba tiesisko attiecību pārtraukšana) nepārsniedz	13 %	4,3 %
Tiesu darbinieku mainības (darba tiesisko attiecību pārtraukšana) īpatsvars rajona (pilsētu) tiesās un apgabaltiesās nepārsniedz	13 %	13 %

TIESU NOVĒRTĒJUMS PAR ADMINISTRĀCIJAS SNIEGTAJIEM PAKALPOJUMIEM 2023. GADĀ

Aptaujas norises laiks: 28.11.2023.–20.12.2023.

Dalībnieku skaits

Tiesu darbinieku novērtējums par administrācijas sniegtajiem pakalpojumiem

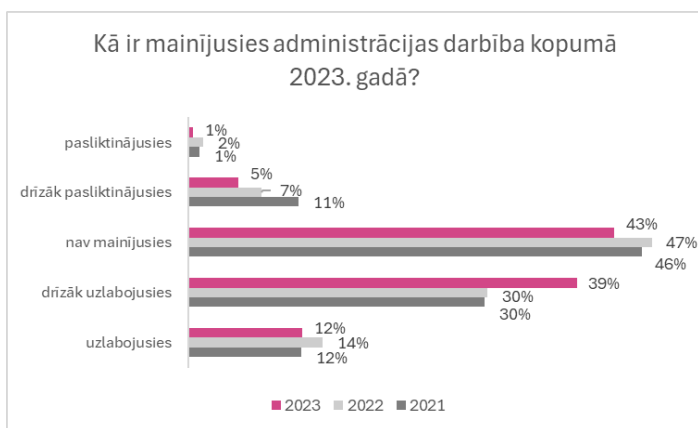
Vērtējums skalā no 1 (vāji) līdz 10 (teicami)

2022. gads

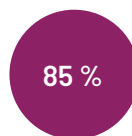

2023. gads

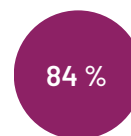

Komunikācija ar administrācijas darbiniekiem

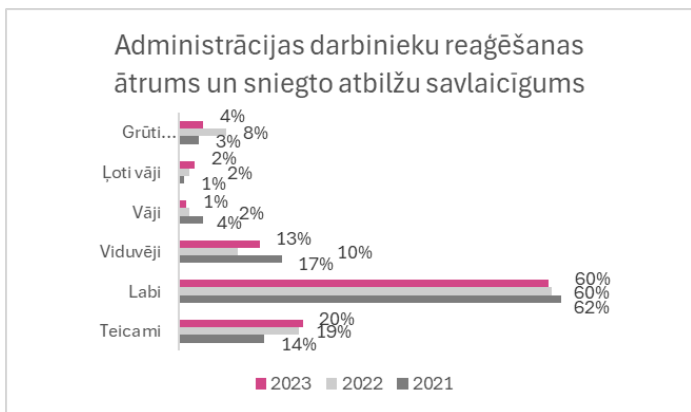
Teicami, labi

Tiesu darbinieku apmierināja administrācijas darbinieku sniegto atbilžu kvalitāte

Administrācijas darbinieku sasniedzamība (telefons, e-pasts)

Dažas tiesu darbinieku atsauksmes

Saziņa un komunikācija ar administrācijas darbiniekiem vienmēr ļoti pretimnākoša, un palīdzība tiek sniegta bez liekas kavēšanās.

Noteikti pozitīvi novērtēju savstarpējo komunikāciju ar Tiesu administrāciju. Paldies!

Atsaucīgs personāls, patīkami komunicēt.

E-LIETA

2023. gada 24. janvārī Ministra kabineta sēdē valdība atbalstīja e-lietas otrā posma ieviešanu, kas paredz platformas koplietošanas risinājumu pilnveidošanu un jaunu E-lietas platformas koplietošanas risinājumu izstrādi.

E-lietas 2. posmā tiks pilnveidota standartizēta pieeja datu apmaiņai starp E-lietas platformā iekļautajām informācijas sistēmām, nodrošināti papildu tehniskie risinājumi, kas atvieglos institūciju darbu E-lietā, kā arī paplašinās sabiedrībai pieejamo elektronisko pakalpojumu klāstu.

Šajā posmā tiks pilnveidoti arī jau esošie pakalpojumi: informācijas iesniegšana, izmantojot elektroniskās veidlapas; lietas materiālu, tai skaitā prasības pieteikuma, iesnieguma vai sūdzības apskate; elektronisku nolēmumu saņemšana; paziņojums par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu un rēķinu apmaksu.

E-lietas 2. posmā iecerēta jaunu pakalpojumu izstrāde un esošo pakalpojumu pilnveide, piemēram, lietas dalībnieka kalendārs, advokāta kalendāra pilnveide, TIS2 lietojamības izmantošana, valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības un valsts kompensācijas cietušajiem piešķiršanas procesa digitalizācija.

E-lietas 2. posma projektu administrācija īstenošas sadarbībā ar Iespējamības vietu pārvaldi, Valsts probācijas dienestu. Projekts ietver arī Latvijas Republikas prokuratūras (Prokuratūra) informācijas sistēmas attīstības (ProIS) procesus.

2023. gada augustā noslēgta trīspusējā Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma projekta "E-lietas programma – izmeklēšanas un tiesvedības procesu pilnveide – 2. posms" īstenošanas vienošanās starp Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju, Tieslietu ministriju un administrāciju.

The logo for 'e.lieta' features the word 'e.lieta' in a dark blue, sans-serif font. The letter 'e' is lowercase and followed by a period. The 'i' is lowercase and has a red dot above it. The 'lieta' is lowercase and in a larger font size than the 'e.'. The entire logo is set against a light grey rectangular background.

2023. gada rudenī rajona (pilsētas) tiesās un apgabaltiesās klātienē norisinājās mācības par darbu tiesas sēžu zālēs, kurās veikta aprīkošana ar e-lietu ekrāniem. Apmācībās demonstrēja, kā izmantot dokumentu kameru tiesas sēžu zālē, kā veikt darbības ar ekrānu pārslēdzēju, tostarp parādīti dažādi scenāriji, kad saturs tiek atrādīts uz ekrāniem no dažādiem avotiem (tiesneša vietas, lietas dalībnieka vietas), kā arī demonstrēta videokonferenču sasaiste ar e-lietu ekrāniem.

E-LIETAS PORTĀLS

E-lietas portālā veikta funkcionalitātes pilnveide saistībā ar lietas materiālu pieejamību:

- pieejami krimināllietu paveida “Process par noziedzīgi iegūtu mantu” materiāli, t. i., personas, kas norādītajā lietu paveidā TIS reģistrētas kā lietas dalībnieki, e-lietas portālā var piekļūt lietas datiem un dokumentiem, piemēram, nolēmumiem, audioprotokoliem u. c.;
- pēc civillietas ierosināšanas lietotājam ar lomu “Atbildētājs” nodrošināta pieeja pieteikuma (prasības pieteikums) informācija, piemēram, pieteikuma datne un pieteikumam pievienotie materiāli;
- pilnveidots e-pakalpojums “Iesniegums tiesai”, portāla e-veidlapu sadaļā pievienojot atsevišķu e-veidlapu “E-iesniegums tiesai”, kas ļauj personai aizpildīt un nosūtīt e-iesniegumu jebkurai tiesai par jebkuru jautājumu.

E-lietas portālā ir pilnveidota zvērinātu advokātu virtuālā darba vieta, un zvērinātiem advokātiem darbam ar lietas materiāliem ir pieejams jauns rīks – dokumentu pakotājs. Ar šī rīka palīdzību dokumentus var lejupielādēt nevis pa vienam, bet gan izveidot vienotu *pdf* formāta datni, ko pēc lejupielādes var izmantot ārpus e-lietas portāla.

E-lietas portālā arī paplašināta krimināllietu materiālu pieejamība, proti, no š. g. 1. februāra Latvijas Republikas prokuratūra uzsāk publicēt pirmstiesas (prokuratūras) materiālus e-lietas portālā.

Būtiskākie paveiktie uzlabojumi TIS ir e-lietas portāla darbības un e-veidlapu pilnveide (piemēram, pieteikumu par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā iesniegšanai), stabilizēta starpsistēmu datu apmaiņas darbība.

The logo for 'e.lieta' features the word 'e.lieta' in a dark blue, sans-serif font. The dot on the 'e' is a small, solid purple circle. The background behind the text is a light purple gradient.

SABIEDRĪBAI PIEEJAMI ANONIMIZĒTI TIESU UN PROKURATŪRAS NOLĒMUMI

E-lietas portālā www.elieta.lv ikvienam lietotājam ir nodrošināta iespēja atlasīt anonimizētus Latvijas tiesu un prokuratūru nolēmumus pēc sistēmā piedāvātajiem atlasē kritērijiem.

Portāla sadaļā “Anonimizētie nolēmumi” ir publicēti anonimizēti atklātā tiesas sēdē pieņemti spēkā stājušies tiesas nolēmumi, spēkā stājušies tiesu spriedumi, kas pieņemti pēc 2013. gada 1. septembra un anonimizēti prokuroru gala nolēmumi kriminālprocesos, kas pieņemti, sākot ar 2023. gada 1. janvāri.

Portālā arī pieejami nolēmumi sabiedrību interesējošās lietās (piemēram, lēmumi, kurus publicējot tiek īstenota sabiedrības sociāli vai tiesiski izglītojošā funkcija).

Ja lietu izskata atklātā tiesas sēdē, tiesas nolēmums kļūst par vispārpieejamu informāciju no tā pasludināšanas dienas.

2023. gada laikā portālā publicēti 26 622 anonimizēti tiesu nolēmumi. Kopā portālā publicēti 386 188 (līdz 23.04.2024.) anonimizēti tiesu nolēmumi:

- Civillietās – 210 399;
- Krimināllietās – 72 345;
- Administratīvo pārkāpumu lietās – 43 978;
- Administratīvajās lietās – 59 468.

ĀRPUSTIESAS CEĻVEDIS

Ārpus tiesas Ceļvedis soli pa solim sniedz padomus un praktisku informāciju juridisku jautājumu risināšanā bez tiesas iesaistes. Rīks radīts biežāk sastopamajiem civiltiesiskajiem jautājumiem, un tam ir ieteikuma raksturs.

Ceļvedis ir sagatavots, ievērojot attiecīgā scenārija aktualizācijas brīdī spēkā esošo tiesisko regulējumu.

Ārpus tiesas Ceļvedī pieejamie scenāriji:

- maksātnespējas procesa jautājumi;
- darba tiesību jautājumi;
- komerc tiesību jautājumi;
- autortiesību jautājumi;
- ģimenes tiesību jautājumi;
- naudas piedziņas jautājumi;
- īpašuma tiesību jautājumi.

No 2023. gada 1. oktobra vietne <https://celvedis.elieta.lv/> apmeklēta 1469 reizes. Visvairāk skatīti naudas piedziņas un ģimenes tiesību jautājumi.

TIESĀM ATBALSTU INFORMĀCIJAS SISTĒMU JAUTĀJUMOS SNIEDZ IZVEIDOTĀ TIESU DARBINIEKU ATBALSTA GRUPA

2023. gada 8. septembrī administrācijā norisinājās klātienes tikšanās ar tiesu darbiniekiem, kuri sniedz atbalstu lietotājiem informācijas sistēmu jautājumos. Šie darbinieki palīdz nodrošināt lielāku atbalstu tiesām informācijas sistēmu un jauno tehnoloģiju jautājumos.

Atbalsta personu uzdevums ir sniegt pirmo atbalstu un konsultācijas informācijas sistēmu lietotājiem – tiesnešiem un tiesu darbiniekiem –, piedalīties sanāksmēs un mācībās, sniegt priekšlikumus informācijas sistēmu pilnveidei un identificēto problēmu risināšanai. Tāpat lietotājiem atbalstu līdzšinējā kārtībā turpinās sniegt gan Tiesu namu aģentūra, gan administrācijas Informācijas sistēmu lietotāju atbalsta nodaļa.

TIESLIETU AKADEMIJA

2023. gada 12. aprīlī notika projekta "Tieslietu akadēmija" atklāšanas pasākums.

Projekts tiks īstenots līdz 2026. gada jūnijam. Projekta laikā 2025. gadā būs izveidota jauna valsts iestāde – Tieslietu akadēmija. Tā būs vienots mācību centrs tiesnešiem, prokuroriem, tiesu darbiniekiem un prokuroru palīgiem, kā arī starpdisciplinārajai auditorijai – izmeklētājiem jautājumos, kas būtiski efektīvai tiesas spriešanai. Tieslietu akadēmijas mērķis būs sistemātiskas mācību stratēģijas īstenošana tiesu varas jomā.

Tieslietu akadēmijas izveidē būtiska loma ir veidot atvērtu vidi vienotas tiesiskuma kultūras veicināšanai, stiprinot sadarbību iestāžu un profesiju starpā Latvijā un starptautiskajā līmenī, atbalstam pārdomātai digitālai transformācijai tieslietu sistēmā, pamattiesību stiprināšanai un Eiropas Savienības tiesību integrācijai.

Par Tieslietu akadēmiju var runāt divos aspektos: Eiropas Savienības Atveseļošanas fonda finansētā projekta, ko ievieš un īsteno Tiesu administrācija, ietvaros, kā arī pašas Tieslietu akadēmijas izveide, kas, sākot ar 2025. gadu, tiks nodibināta kā valsts iestāde.

Pārskata periodā ir veiktas šādas aktivitātes:

- izveidotas tiesnešu un prokuroru mācību programmu izstrādes darba grupas, kuru galvenais uzdevums ir izstrādāt desmit kompetenču pilnveides mācību programmas (gan vadītājiem tiesās un prokuratūrā, gan tiesnešiem un prokuroriem ar iepriekšējo pieredzi un bez tās, gan arī tiesu un prokuratūras darbiniekiem ar iepriekšējo pieredzi un bez tās), kas ilgtermiņā būs atbalsts mērķtiecīga ikgadējā mācību piedāvājuma sagatavošanai;
- uzsākta Tieslietu akadēmijas ēkas pārbūves un mācību telpu pielāgošanas projekta izstrāde; ēkas pārbūves projekts iesniegts apstiprināšanai Rīgas domes Pilsētas attīstības departamentā (saņemta būvatļauja 21.07.2023.);
- izveidota Tieslietu akadēmijas vizuālā identitāte;
- organizēti mācību pasākumi un uzsāktas iepirkumu procedūras mācību nodrošināšanai.

INFORMĀCIJAS UN KOMUNIKĀCIJU TEHNOLOĢIJU NODROŠINĀJUMS

101

101 TIESAS SĒŽU ZĀLE APRĪKOTA AR E-LIETU EKRĀNIEM

Aprīkotas 256 tiesas sēžu zāles jeb 80 % no kopējā skaita (320).

Nodrošinātas apmācības un pielietojamības iespējas.

485

UZSTĀDĪTI 485 27" MONITORI

~54 % darba vietu nodrošinātas ar vismaz vienu 27" monitoru.

Licences

IEGĀDĀTAS OFFICE 365 LICENCES

Instalācija uz datora un pilna funkcionalitāte programmatūrai.

247

UZSTĀDĪTI PORTATĪVIE DATORI

~1800 darba vietas ir nodrošinātas ar portatīvajiem datoriem, kas ir ~80 % no visām darba vietām.

20

JAUNAS VIDEOKONFERENČU IEKĀRTAS

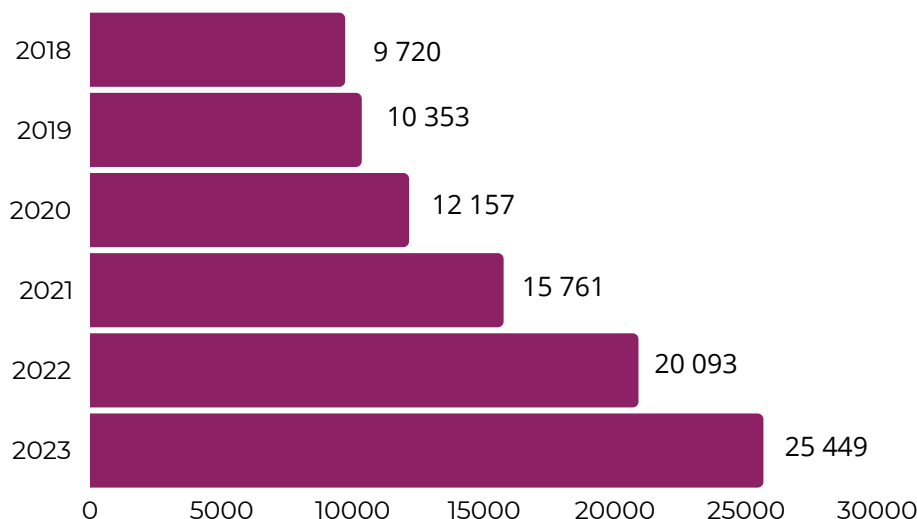
6 tiesas sēžu zāles aprīkotas ar videokonferenču iekārtām.
14 tiesas sēžu zālēs nomainītas novecojušās videokonferenču iekārtas.

Kopumā 162 tiesas sēžu zāles ir aprīkotas ar videokonferenču iekārtām.

50

UZSTĀDĪTAS 50 DOKUMENTU KAMERAS TIESAS SĒŽU ZĀLĒS, UN TIESAS NODROŠINĀTAS AR 54 JAUNIEM SKENERIEM.

VIDEOKONFERENČU VEIKTIE ZVANI TIESĀS (STUNDAS)

STARPTAUTISKIE PROJEKTI

Īstenotas šādu Eiropas Komisijas projektu aktivitātes

- “LEILA – ceļā uz daudzvalodu Eiropas tiesu iestāžu izsoļu platformu”: projekta mērķis ir sniegt sabiedrībai un uzņēmējiem iespēju bez starpniekiem viegli iegūt informāciju par tiesas nolēmumu izpildes izsolēm vienā vai vairākās dalībvalstīs, izmantojot unikālu daudzvalodu izmēģinājuma tīmekļa portālu. Projekta īstenošanas termiņš 01.02.2021.–31.11.2023.
- “Krimināltiesu datu bāze”, projekta sasniedzamais rezultāts ir ieviest EK pārvaldīto krimināltiesību datubāzi projekta deviņās dalībvalstīs, lai automātiski augšupielādētu nepieciešamos datus no dalībvalstu informāciju sistēmu risinājumiem. Projekta īstenošanas termiņš 01.02.2021.–31.01.2023.

19.01.2023. Rīgā klātienē norisinājās projekta noslēguma tikšanās starp projekta partneriem, kurā partneri sniedza atskaiti par projekta ieviešanas rezultātiem konkrētajā valstī, kā arī tika pārrunāti projekta sasniegtie rezultāti, sniegti praktiski norādījumi projekta noslēguma ziņojuma sagatavošanai.

- “Kapacitātes veidošana un izpratnes paaugstināšana neiecietības novēršanai un apkarošanai Latvijā – CALDER”: projekta mērķis ir galveno tiesībsardzības iestāžu un projekta dalībnieku (policistu, prokuroru, tiesnešu un Sabiedrības integrācijas fonda darbinieku) kapacitātes celšana, lai pilnveidotu pasākumus un darbības, kas vērstas uz rasisma, ksenofobijas un citu neiecietības formu un to izpausmju novēršanu un apkarošanu. Projekta īstenošanas termiņš ir 01.02.2021.–31.01.2023.

13.01.2023. nodrošināta projekta noslēguma konference. Tiesu administrācijai jānodrošina tikai pārstāvniecība, par pasākuma organizēšanu atbildīgs viens no partneriem – Sabiedrības integrācijas fonds. Kā eksperte tika deleģēta Rīgas pilsētas tiesas tiesnese Vita Rūsiņa.

Uzsākts īstenot EK projektu "Atrast advokātu", kura mērķis ir veicināt Eiropas e-tiesiskuma stratēģijas un rīcības plāna 2019.–2023. gadam uzstādījumu īstenošanu, kas atbalsta Eiropas e-tiesiskuma portāla e-pakalpojumu pieejamības nodrošināšanu visām Eiropas Savienības dalībvalstīm, lai izveidotu efektīvāku tiesu sistēmu un atvieglotu pilsoņu piekļuvi tiesai, izmantojot digitālos līdzekļus. Ieviešot rīku "Atrast advokātu" gan Latvijas, gan Bulgārijas tiesu sistēmā, tas sekmētu pārrobežu sadarbību tiesvedības procesā un to integrēt ar E-tiesiskuma portālu.

2023. gadā īstenots:

- noorganizētas divas konsorcijas sanāksmes Sofijā, Bulgārijā, un Rīgā, Latvijā;
- noorganizētas pieredzes apmaiņas vizītes uz Igauniju, Grieķiju un Nīderlandi;
- veikta biznesa analīze procesam "Atrast advokātu" – esošo datu analīze, procesu izpēte, vajadzību identificēšana, biznesa procesu un sistēmas procesu modelēšana u. c.
- ieviests Advokāta reģistra risinājums Tiesu informatīvajā sistēmā un uzsākts integrācijas process ar E-tiesiskuma portālu.

2023. gadā tika īstenots Ziemeļvalstu un Baltijas valstu projekts "Tiesu administrēšanas procedūru centralizācija Ziemeļvalstīs". Projekta īstenošanas periods no 2023. gada septembra līdz 2023. gada oktobrim. Projekta vispārīgais mērķis bija analizēt un salīdzināt Somijas un Islandes tiesu sistēmu digitalizācijas un tiesnešu atlases procesu pieredzi ar Latvijas pieredzi. Tas ietver izpratni par to, kā digitālā centralizācija un modernizācija ietekmē tiesu darbu, tiesvedības un administratīvos procesus, kā arī kā atlases mehānismi un prasības potenciālajiem tiesnešiem ietekmē tiesu sistēmas efektivitāti un darbību. Projekta rezultātā tika iegūta izpratne par labākajām praksēm, šķēršļiem un iespējām, kas saistīti ar tiesu sistēmas digitalizāciju un tiesnešu atlasī, kā arī ieteikumi Latvijas tiesu sistēmas uzlabošanai. Projekta laikā tika organizētas divas pieredzes apmaiņas vizītes uz Tiesu administrācijām Islandē un Somijā.

SNIEGTS ATBALSTS TIESU REFORMAS ĪSTENOŠANĀ – LATGALES RAJONA TIESAS IZVEIDE

2023. gada 1. jūlijā Rēzeknes tiesai pievienoja Daugavpils tiesu, vienlaikus mainot tiesas nosaukumu uz Latgales rajona tiesa.

Minētās izmaiņas ir tiesu teritoriālās reformas turpinājums, kuras mērķis ir efektīvizēt tiesu darbu un samazināt tiesvedības termiņus. Tiesu teritoriālā reforma paredz, ka vienā tiesu apgabalā apvienotas vairāku tiesu darbības teritorijas, juridiski izveidojot vienu lielāku pirmās instances tiesu.

Pēc reformas Latgales rajona tiesas pieejamība nodrošināta:

- Daugavpilī – 18. novembra ielā 37 un Ģimnāzijas ielā 11;
- Krāslavā – Lāčplēša ielā 19;
- Preiļos – Talsu ielā 2;
- Balvos – Bērzpils ielā 7A;
- Ludzā – Stacijas ielā 44;
- Rēzeknē – Dārzu ielā 24.

Tādējādi iedzīvotājiem dota iespēja iesniegt dokumentus tiesai jebkurā no minētajām Latgales rajona tiesas atrašanās vietām.

Latgales rajona tiesā nodrošināta vienota lietu sadales sistēma un tiesnešu slodžu izlīdzināšana notiek pēc vienota principa.

Būtiskākie ieguvumi no Latgales rajona tiesas izveidošanas ir vienmērīgāka tiesu noslodze un lietu izskatīšanas termiņi, plašākas iespējas veidot tiesnešu specializāciju, racionāla tiesnešu kapacitātes un citu tiesas resursu izmantošana, kā arī sekmēta tiesas pieejamība.

MATERIĀLTEHNISKAIS NODROŠINĀJUMS

- Rīgas rajona tiesa Rīgā (Aiviekstes ielā 6) un Rīgas pilsētas tiesa (Valērijas Seiles ielā 10) aprīkotas ar jaunām drošības sistēmām (apsardzes, videonovērošanas un piekļuves kontroles sistēmas). Sistēmas ir pieslēgtas administrācijas drošības centrālei.
- Rīgas pilsētas tiesā (Abrenes ielā 8) izveidots jauns arhīvs, kur strādā seši arhivāri. Arhivāru galvenais uzdevums ir aprakstīt vecās arhīva lietas no visām Rīgas pilsētas tiesām un nodot tās Latvijas Nacionālajā arhīvā.
- Ieviesta elektroniskā darba aizsardzības sistēma. Visi darba aizsardzības procesi notiek elektroniskā vidē.
- Pārvietota Zemgales rajona tiesa Bauskā, Uzvaras ielā 3, (bijusī zemesgrāmata) uz Zemgales rajona tiesu Bauskā, Zaļajā ielā 12. Zemesgrāmatu lietu arhīvs pārvietots uz Zemgales rajona tiesu Jēkabpilī (kur atrodas centralizētais arhīvs).
- Latgales rajona tiesas Rēzeknē zemesgrāmatu lietu arhīvs pārvietots uz Zemgales rajona tiesu Jēkabpilī (kur atrodas centralizētais arhīvs).
- Kurzemes rajona tiesa Ventspilī, Jūras ielā 34, (bijusī zemesgrāmata) pārvietota uz Kurzemes rajona tiesas telpām Ventspilī, Katrīnas ielā 14.

DATU ANALĪTIKA

- Nodrošināta biznesa inteligences platformas “Microstrategy” regulāra pilnveide ar mērķi veikt kvalitatīvu tiesu darba rādītāju apkopošanu, tajā skaitā izveidota sistēmas testa vide un veiktu datu apstrādes kvalitātes pārbaude.
- Nodrošināta publiskā Tiesu darba datu portāla satura pilnveide, tajā skaitā publiskoti *CEPEJ* sagatavotā ziņojuma par tieslietu sistēmas novērtējumu dati.
- Nodrošināta administrācijas sagatavotās statistikas par tiesu darba rezultātiem popularizēšana sabiedrībai, īpaši fokusējoties uz studentu mērķauditoriju, izveidojot video materiālu par tiesu darba datu pieejamību.
- Iegūti dati Eiropas Komisijas par tiesu sistēmas efektivitātes paaugstināšanu (*CEPEJ*) ziņojuma un *EU Justice Scoreboard* ziņojuma sagatavošanai par tieslietu sistēmu novērtējumu 2022. gadā.

LIETU SVĒRŠANAS MODELIS

2023. gada 28. aprīlī Tieslietu padome uzklaušīja administrācijas ziņojumu par lietu sarežģītības pakāpes noteikšanas jeb “lietu svēršanas” modeļa ieviešanu pirmās un otrās instances tiesās.

Lietu sarežģītības pakāpes noteikšanas modelis ir izstrādāts, lai novērtētu tiesu un tiesnešu noslodzi, kā arī lai izlīdzinātu noslodzi starp tiesām un tiesnešiem. Tāpat to varēs izmantot resursu un vakanču plānošanai, tiesnešu darba novērtēšanai, lietu sadalei, kā arī lietu izskatīšanas termiņu uzraudzībai.

Modelis paredz novērtēt katras tiesā saņemtās lietas sarežģītību punktu sistēmā. Lietas svara noteikšanai visas lietas klasificētas grupās, pamatojoties uz procesa veidiem un tiesību apakšnozarēm. Nākotnē lietas svēršanu papildinās faktori, kas sarežģī lietas izskatīšanu, piemēram: prasījumu skaits; noziedzīgo nodarījumu skaits; prasītāju, atbildētāju un liecinieku skaits; apsūdzēto, cietušo un liecinieku skaits; lietas pierādījumu un materiālu apjoms; ārvalstu elements; procesuālie lēmumi, kas ietekmē lietas sarežģītību.

Tieslietu padome konceptuāli atbalstīja tā ieviešanu rajona (pilsētas) tiesās.

LINGVISTIKAS JOMA

- Pārskatīts administrācijas administrējošo portālu saturs no latviešu valodas lietošanas viedokļa.
- Pilnveidota Tiesu administrācijas Jaunā darbinieka rokasgrāmata.
- Turpināta akcijas “Latviešu valodas ieteikumi” īstenošana, kurā reizi divās nedēļās sagatavoti 2–3 ieteikumi par valodu, ko nosūta tiesām un administrācijai.
- Turpināta sadarbība ar tiesnešiem tiesu nolēmumu pārskatīšanā un sniegtas vairāk nekā 200 konsultācijas par latviešu literārās valodas normu izmantošanu tiesās un Tiesu administrācijā strādājošajiem.

PERSONAS DATU AIZSARDZĪBA

- Nodrošināts pastāvīgs TIS lietotāju veikto darbību audits.
- Nodrošinātas mācības par personas datu aizsardzību septiņās tiesās.
- Sniegts atbalsts un konsultācijas tiesnešiem un tiesu darbiniekiem par personas datu aizsardzības jautājumiem.

KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

2023. gadā sagatavotas 94 publikācijas par tiesu darba aktualitātēm (tostarp sabiedrībā plašu rezonansi izraisījušo lietu nolēmumu skaidrošana), kas publicētas tiesu tīmekļvietnē (šogad vietnes www.tiesas.lv apmeklējumu skaits – 12 971), citās tīmekļvietnēs un ziņu portālos. Portāla “Delfi” sadaļā “Versijas” publicēti vairāki skaidrojoši raksti par tiesvedības procesu tematiem. Piemēram, tiesneši informējuši, kādas var būt sekas par izvairīšanos no tiesas nolēmuma pildīšanas, kāda ir apcietinājuma piemērošanas kārtība, kāpēc tiesa dažkārt par mazāku pārkāpumu piemēro cietumsodu, un citus sabiedrību interesējošus jautājumus.

Lai noskaidrotu tiesu apmeklētāju vērtējumu par tiesnešu un tiesu darbu, kā arī apzinātu problēmas un nepilnības, visos Latvijas tiesu apgabalos notika lietas dalībnieku un apmeklētāju anketēšana (saņemta un apkopota 991 anketa).

Tiesu apmeklētāji tiesu darbu novērtējuši ļoti pozitīvi, atzinīgi vērtējot gan tiesneša darbu, gan tiesu darbinieku palīdzību un atbalstu tiesas procesa norisē. Visaugstāko vērtējumu respondenti sniedza par darbinieku attieksmi un procesa norisi tiesas zālē (4,6 balles no 5).

Tiesas darba kvalitāte tika noskaidrota pēc vairākiem parametriem: cik ērti iepazīties ar lietas materiāliem; vai viegli orientēties tiesas ēkā un saņemt informāciju; kāda bijusi darbinieku attieksme; vai saprotama tiesas sēdes kārtība; noskaidrota tiesneša objektivitāte, neitralitāte un attieksme; vai bijis precīzs sēdes sākuma laiks.

Tiesu apmeklētāji tiesnešu attieksmi novērtējuši ar 4,5 ballēm no 5, tāds pats vērtējums ir tiesnešu objektivitātei un neitralitātei. Tiesu apmeklētāji procesuālās kārtības un savu tiesību saprotamību novērtējuši ar 4,6 ballēm no 5.

Apkopotie aptaujas rezultāti prezentēti Tieslietu padomei un Saeimas Juridiskās komisijas apakškomisijai, kā arī tiesu priekšsēdētājiem nepilnību novēršanai un darba uzlabošanai. Lai noskaidrotu, cik liela ir uzticēšanās tiesām, veikta arī ikgadējā pētījumu centra SKDS aptauja.

Kā katru gadu, arī šogad, tiesneši piedalījās sarunu festivālā “Lampa”, kurā dalībnieki diskutēja par tematu “Tiesību pratība. Kad tiesāties un kad ne?”, izglītojot sabiedrību par tiesībām un aktuāliem tiesiskuma jautājumiem. Ikvienam “Lampas” interesentam bija iespēja saņemt praktiskus padomus tiesību pratībā un uzzināt par iespējām tiesāties.

Tiesu vara ir vērsta uz attīstību gan digitalizācijas jomā, gan iekšējo sistēmu kvalitātes uzlabošanā, bet kā sabiedrībai minēto procesu pilnveidošanas laikā nepazaudēt pieejamību tiesai – par to diskutēja Rīgas apgabaltiesa diskusijā “Nemainīga tiesas pieejamība mainīgos apstākļos”.

Lai veicinātu sekmīgāku sadarbību ar plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem, organizētas žurnālistu un tiesu priekšsēdētāju tikšanās, kurās pārrunātas tiesu darba aktualitātes un meklēti risinājumi savstarpējai sadarbībai. Organizētas arī žurnālistu un tiesu komunikatoru tikšanās sekmīgākas sadarbības veicināšanai.

Mudinot pieteikties darbā tiesā, gatavoti videomateriāli, aicinot strādāt par tiesas sēžu sekretāriem un tiesneša palīgiem, kā arī popularizēta tiesneša profesija, īpaši jauno tiesnešu atlases norises laikā.

Lai sabiedrību informētu par tiesnešu brīvā laika pavadīšanu pēc darba tiesā, brīvdienu žurnāla “Vakara Ziņas” rubrikā “Vaļasprieki” tiesneši stāstījuši par saviem vaļaspriekiem (piemēram, gleznošanu, ziedu audzēšanu u. c.), gatavoti stāsti sociālajos tīklos par tiesnešiem, kuri piedalījās Vispārējos latviešu Dziesmu un Deju svētkos.

TIESU DARBINIEKU ĒTIKAS KODEKSS

2023. gada 5. aprīlī apstiprināts Tiesu darbinieku ētikas kodekss, savukārt 28. jūnijā apstiprināti Tiesu darbinieku ētikas komisijas locekļi.

Tiesu darbinieku ētikas kodeksa izstrādātie noteikumi nosaka vērtības un ētikas – uzvedības un rīcības – pamatprincipus, kuri jāievēro rajonu (pilsētu) tiesu un apgabaltiesu darbiniekiem. Šādi noteikumi izstrādāti pirmo reizi un to mērķis ir veicināt izpratni par tiesu iestāžu vērtībām un uz tām balstītiem ētikas pamatprincipiem, kā arī atbilstošu rīcību, vairojot sabiedrības uzticēšanos tiesām.

Ētikas kodekss paredz tiesas darbiniekiem rīkoties saskaņā ar dažādiem pamatprincipiem un vērtībām, piemēram, cieņu, godprātību, tiesas neitralitātes un objektivitātes aizsardzību, atbildību, informācijas aizsardzību un diskrētumu.

Tiesu darbinieku ētikas komisija 2023./2024. darba gada pārskats

Saņemti **6** iesniegumi

- 2 gadījumos konstatēts pārkāpums
- 2 gadījumos nav konstatēts pārkāpums
- 1 atstāts bez izskatīšanas (zudis pamats izskatīšanai)
- 1 atteikts izskatīt (neatbilst kompetencei)

Komisijai notikušas **35** sēdes

- 13 iesniegumu izskatīšanai
- 9 grozījumu izstrādei
- 13 ar darba organizēšanu saistīto jautājumu izskatīšanai

Izstrādāti apjomīgi grozījumi Tiesu darbinieku ētikas kodeksā

CITU FUNKĀCIJU NODROŠINĀŠANA

Tiesu ekspertu padome un reģistrs:

- uzturēts Tiesu ekspertu reģistrs un nodrošinātas 34 Tiesu ekspertu padomes sēdes;
- sagatavoti un izsniegti 68 tiesu ekspertu sertifikāti;
- noorganizēti 3 tiesu ekspertu sertifikācijas eksāmeni.

Tiesnešu ētikas komisija:

- nodrošinātas 10 Tiesnešu ētikas komisijas sēdes;
- komisija pieņēmusi 1 atzinumu par tiesnešu ētikas normu pārkāpumiem un sniegusi 1 skaidrojumu;
- komisija izskatījusi 32 privātpersonu iesniegumus.

Nodrošināti pasākumi:

- Tiesnešu konference 19.05.2023.;
- "Satversmes tiesas un Latvijas apgabaltiesu tiesnešu dialogs";
- Tieslietu padomes un tiesnešu pašpārvaldes institūciju elektroniskās vēlēšanas (18.04.2023., 24.10.2023., 20.12.2023.).

ADMINISTRĀCIJAS PAKALPOJUMI

Pakalpojuma “Zemesgrāmatu nodaļuma datu monitorings, nosūtot elektroniskos paziņojumus par veiktajiem nostiprinājumiem” izmantošanas skaits 2023. gadā bija 4274, kas ir par 1460 % vairāk nekā 2022. gadā. Pieteikumu skaita palielinājumu ietekmēja sadarbība ar Lauku atbalsta dienestu, kas izstrādāja servisu un pieteica pakalpojumu, izmantojot tīmekļa pakalpi.

Pakalpojuma “Izraksts par lietotāja apskatītajiem zemesgrāmatu nodaļumiem” izmantošanas gadījumu skaits pieaudzis par 208 % un ir 2110 pieteikumi gada laikā. “Informācijas atlase un datorizdrukas izsniegšana par zemesgrāmatu nodaļumu (Zemesgrāmatas nodaļuma datorizdruka)” pieprasījumu skaits samazinājies par 82 % un tās ir 43 izdrukas, tāpat arī ir samazinājies pakalpojuma “Rēķina sagatavošana papīra formā” pieprasījumu skaits par 86 % (14 izdrukas gadā). Par 92 % (9004) samazinājies pakalpojuma “Mani nostiprinājuma lūgumi” pieprasījumu skaits, savukārt pakalpojuma “Mani pirkumi” pieprasījumu skaits bija 79 170, kas ir par 35 % mazāk nekā 2022. gadā.

Anonimizēti nolēmumi 2023. gadā apskatīti 525 920 reizes, kas ir par 261 % vairāk nekā 2022. gadā. Un pakalpojums “E-veidlapas” izmantots par 639 % vairāk un tas ir 44 860 reizes. Arī pakalpojuma “Manas lietas” pieprasījumi pieauguši par 310 % un ir 902 788 gadījumi. Par 86 % samazinājies pakalpojuma “Nozīmēto tiesas sēžu monitorings pēc lietas numura” izmantošanas skaits, un tie ir 9 pieprasījumi. Par 36 % (402 792 gadījumi) samazinājusies pakalpojuma “Tiesvedības gaita” izmantošana. Salīdzinot ar 2021. gadu, būtiski ir pieaugusi pakalpojumu “Advokātu kalendārs” un “Prokuroru kalendārs” izmantošana – attiecīgi tie ir 340 % un 775 %.

Pakalpojums “Elektronisko izsoļu vietnes lietotāja pieteikšanās dalībai konkrētā izsolē” 2023. gadā izmantots 14 909 reizes. Par 2 % vairāk pārskata periodā izmantots pakalpojums “Izsoles aģenta (automātiskā izsoles soļa) pakalpojums izsoles dalībniekam” – 3040 reizes. Pakalpojums “Izsoles rezultāta vai pārsolišanas fakta monitorēšana elektronisko izsoļu vietnē izsoles dalībniekam, nosūtot informāciju elektroniski” izmantots 17 reizes un tas ir par 37 % mazāk nekā 2022. gadā.

+1460 %

Zemesgrāmatu nodaļuma datu monitorings, nosūtot elektroniskos paziņojumus par veiktajiem nostiprinājumiem

+639 %

E-veidlapas

+310 %

Manas lietas

FINANŠU RESURSI UN DARBĪBAS RĀDĪTĀJI

Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums 2023. gadā

Kopā valsts pamatfunkciju īstenošanai izlietoti 91 760 247 *euro*.
2023. gada izdevumu izpilde par 11 724 101 *euro* jeb 13 % vairāk nekā 2022. gadā.

Galvenie pārskata perioda pasākumi:

- TIS, VVDZ, ILR un EMUS uzturēšana un attīstīšana;
- tiesu modernizēšana un e-pakalpojumu attīstība;
- tiesu cilvēkresursu kapacitātes un materiāltehniskās bāzes stiprināšana;
- tiesas lietas iztiesāšana likumā noteiktajā procesuālajā kārtībā;
- darījumu reģistrācija zemesgrāmatā.

Apakšprogramma 03.01.00 "Tiesu administrēšana"

Apakšprogrammas mērķis

Nodrošināt tiesu attīstību atbilstoši mūsdienu tehnoloģiskajām iespējām, veicināt tiesas pieejamību sabiedrībai, stiprināt tiesu kapacitāti un paaugstināt to darba efektivitāti.

Galvenās aktivitātes

- Tiesu iestāžu modernizēšana un e-pakalpojumu attīstīšana.
- TIS, VVDZ, ILR un EMUS uzturēšana un attīstīšana.
- Tiesu iestāžu cilvēkresursu kapacitātes un materiāltehniskās bāzes stiprināšana.
- Atbalsta sniegšana efektīvam tiesu iestāžu ikdienas darbam.

Izdevumu izpilde pārskata periodā un izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada pārskata perioda izpildi – pārskata periodā ir izlietoti 7 115 398 *euro*, kas ir par 1 835 628 *euro* vairāk nekā 2022. gada 12 mēnešos un par 409 040 *euro* mazāk nekā 2023. gadā plānots.

Apakšprogramma 03.02.00 "Apgabaltiesas un rajonu (pilsētu) tiesas"

Apakšprogrammas mērķis

Taisnīgs, efektīvs (ātrs) un objektīvs tiesas process.

Galvenās aktivitātes

1. Tiesas lietas iztiesāšana likumā noteiktajā procesuālajā kārtībā.
2. Darījumu reģistrācija zemesgrāmatā.

Izdevumu izpilde pārskata periodā un izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada pārskata perioda izpildi – pārskata periodā izlietoti 84 644 849 *euro*, kas ir par 9 888 472 *euro* vairāk nekā 2022. gada 12 mēnešos un par 3 390 195 *euro* mazāk nekā 2023. gadā plānots.

BUDŽETA IZPILDES RĀDĪTĀJI BUDŽETA PROGRAMMĀ "TIESU SISTĒMA" (EURO)

Apakšprogramma: 03.01.00 "Tiesu administrēšana"

Budžeta klasifikācijas kodi, nosaukumi	2022.gada izpilde	2023.gada plāns	2023.gada izpilde	Plāna un izpildes starpība	2023.gada izpildes izmaiņas pret 2022.gadu	2023.gada izpildes un 2022.gada perioda izmaiņas %	2023.gada izpilde pret gada plānu %
Resursi izdevumu segšanai	5 280 108	7 325 139	7 082 607	242 532	1 802 499	34,1%	96,7%
Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi	2 579 307	2 673 240	2 430 708	242 532	-148 599	-5,8%	90,9%
Transferti	54 672	0	0	0	-54 672	-100,0%	
Valsts budžeta transferti	54 672	0	0	0	-54 672	-100,0%	
Valsts pamatbudžeta savstarpējie transferti	54 672	0	0	0	-54 672	-100,0%	
Valsts pamatbudžeta iestāžu saņemtie transferti no valsts pamatbudžeta	54 672	0	0	0	-54 672	-100,0%	
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	2 646 130	4 651 899	4 651 899	0	2 005 769	75,8%	100,0%
Vispārējā kārtībā sadalāmā dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	2 646 130	4 651 899	4 651 899	0	2 005 769	75,8%	100,0%
Izdevumi - kopā	5 279 770	7 524 438	7 115 398	409 040	1 835 628	34,8%	94,6%
Uzturēšanas izdevumi	5 081 292	7 090 269	6 728 085	362 184	1 646 793	32,4%	94,9%
Kārtējie izdevumi	5 080 173	7 090 269	6 728 085	362 184	1 647 912	32,4%	94,9%
Atlidzība	2 406 659	3 229 957	3 063 996	165 961	657 337	27,3%	94,9%
Preces un pakalpojumi	2 673 514	3 860 312	3 664 089	196 223	990 575	37,1%	94,9%
Kapitālie izdevumi	198 478	434 169	387 313	46 856	188 835	95,1%	89,2%
Pamatkapitāla veidošana	198 478	434 169	387 313	46 856	188 835	95,1%	89,2%
Finansiālā bilance	338	-199 299	-32 791	-166 508	-33 129	-978,6%	16,5%

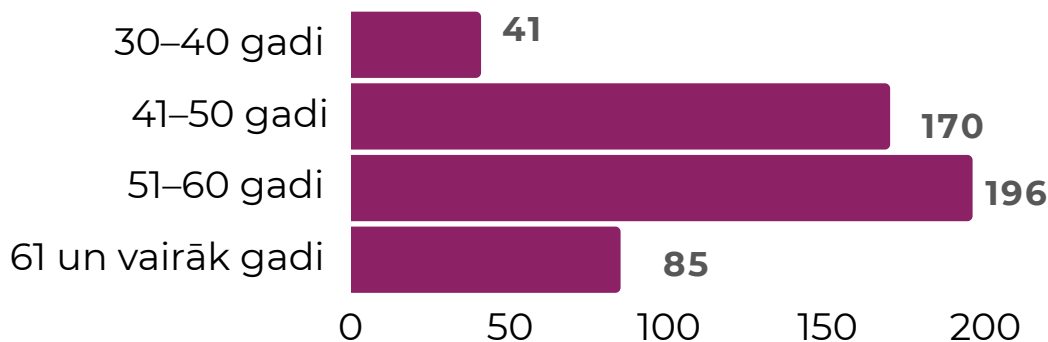
Apakšprogramma: 03.02.00 "Apgabaltiesas un rajonu (pilsētu) tiesas"

Budžeta klasifikācijas kodi, nosaukumi	Iepriekšējā gada perioda izpilde	2023.gada plāns	2023.gada izpilde	Plāna un izpildes starpība	2023.gada izpildes izmaiņas pret 2022.gadu	2023.gada izpildes un 2022.gada perioda izmaiņas %	2023.gada izpilde pret gada plānu %
Resursi izdevumu segšanai	74 781 943	87 925 646	84 669 567	3 256 079	9 887 624	13,2%	96,3%
Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi	498 266	759 924	536 462	223 462	38 196	7,7%	70,6%
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	74 283 677	87 165 722	84 133 104	3 032 618	9 849 427	13,3%	96,5%
Vispārējā kārtībā sadalāmā dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	74 283 677	87 165 722	84 133 104	3 032 618	9 849 427	13,3%	96,5%
Izdevumi - kopā	74 756 376	88 035 044	84 644 849	3 390 195	9 888 473	13,2%	96,1%
Uzturēšanas izdevumi	72 491 731	86 115 946	82 725 751	3 390 195	10 234 020	14,1%	96,1%
Kārtējie izdevumi	72 324 075	86 110 994	82 720 799	3 390 195	10 396 724	14,4%	96,1%
Atlidzība	54 595 429	66 234 345	63 521 010	2 713 335	8 925 581	16,3%	95,9%
Preces un pakalpojumi	17 728 646	19 876 649	19 199 789	676 860	1 471 143	8,3%	96,6%
Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	4 543	4 952	4 952	0	409	9,0%	100,0%
Sociālie pabalsti	4 543	4 952	4 952	0	409	9,0%	100,0%
Kapitālie izdevumi	2 264 645	1 919 098	1 919 098	0	-345 547	-15,3%	100,0%
Finansiālā bilance	25 567	-109 398	24 718	-134 116	-849	-3,3%	-22,6%

TIESU PERSONĀLS

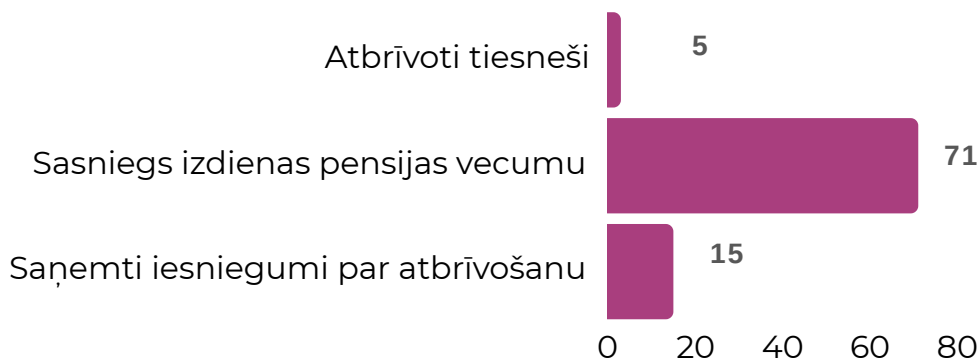
Tiesneši

Tiesnešu sadalījums pēc vecuma (2023. gads)

2023. gadā vecuma pensijā, izdienas pensijā (stāžs tiesneša amatā 30 gadi, nerasniedzot vecuma pensiju) vai sakarā ar sasniegto amata pildīšanas maksimālo vecumu devās **9** tiesneši.

Tiesneši, kuri sasniegs vecuma pensiju, izdienas pensiju (stāžs tiesneša amatā 30 gadi, nerasniedzot vecuma pensiju) 2024. gadā

Tiesnešu atlase

Kopumā izsludināti 24 amatu konkursi:

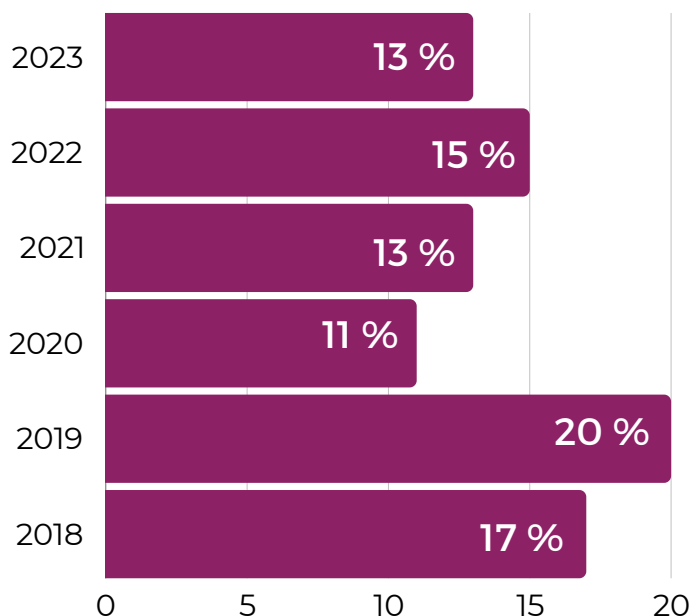
- 11 tiesneša amata konkursi (t. sk. starp tiesnešiem izsludinātie konkursi);
- 13 tiesu priekšsēdētāju, priekšsēdētāju vietnieku amatu konkursi.

Izvērtēti 116 pieteikumi:

- 96 pieteikumi uz tiesneša amata konkursiem;
- 20 pieteikumi uz tiesu priekšsēdētāju, priekšsēdētāju vietnieku amatu konkursiem.

Tiesu darbinieki

Tiesu darbinieku mainības koeficients

Gada laikā atbrīvoto darbinieku skaits / vidējais darbinieku skaits gadā x 100

Izstrādāta individuāla atalgojuma kārtība, kur individuālā atalgojuma noteikšanas pamatkritēriji ir darba stāžs, darba izpildes novērtējums un izglītība, kā arī tiek ņemta vērā darba pienākumu izpildes intensitāte saistībā ar papildu darbiem. Tas veicina vienlīdzības principu ievērošanu mēnešalgas noteikšanā, kas pamatā balstīti uz darbinieku darba sniegumu, prasmēm un zināšanām.

Izstrādāta jauna tiesu darbinieku novērtēšanas kārtība. Tajā kā būtiskas izmaiņas ir iestrādātas tiesneša palīga amata pienākumu izvērtēšanas rekomendācijas. Tās vērstas uz tiesnešu palīga amata darba pienākumu vienādošanu starp tiesām un tiesneša palīga amata kvalifikācijas paaugstināšanu, lai nākotnē varētu tiesneša palīga amatam nepieciešamo izglītību pietuvināt jurista kvalifikācijai.

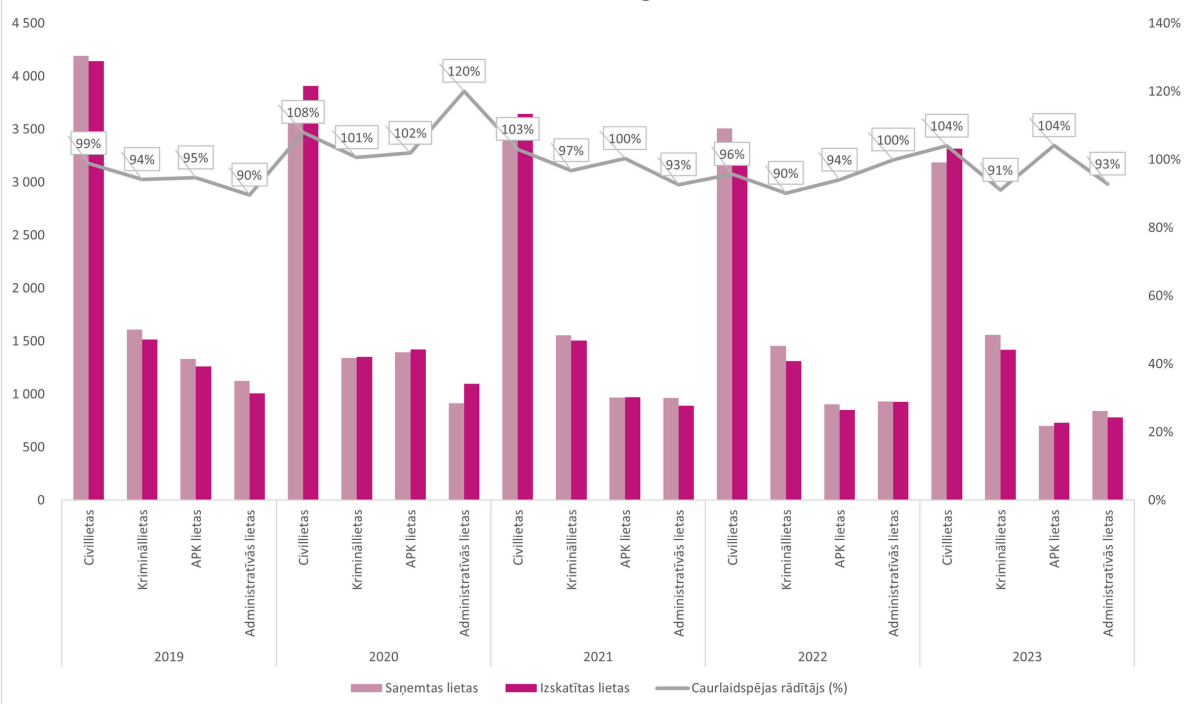
Aktualizēti tiesu darbinieku amata apraksti, lai vienādotu amatu grupām noteiktos amata pienākumus un stiprinātu digitālo prasmju prasības. Īpaša uzmanība tika pievērsta tiesneša palīga amata aprakstam, kurā tika iestrādāta liela daļa Tieslietu padomes Efektivitātes darba grupas rekomendējošie amata pienākumi un noteikta obligāta augstākā izglītība jurisprudencē, tādējādi stiprinot tiesnešu palīgu institūciju.

TIESU STATISTIKA

Saņemto un izskatīto lietu skaits pirmās instances tiesās
2019. - 2023. gads

Saņemto un izskatīto lietu skaits apelācijas instances tiesās
2019. - 2023. gads

JURIDISKĀS PALĪDZĪBAS ADMINISTRĀCIJAS FUNKCIJU PĀRŅEMŠANA

2023. gada 13. jūlijā valdība atbalstīja juridiskās palīdzības stiprināšanu Latvijā, pievienojot Juridiskās palīdzības administrāciju Tiesu administrācijai. Lēmums pieņemts, izvērtējot iestāžu funkcijas ar mērķi padarīt tās efektīvākas. Plānots, ka, apvienojot resursus vienā iestādē, tiks mazināta valsts pārvaldes sadrumstalotība, vienlaikus nodrošinot pieejamo resursu racionālu izmantošanu.

PAMATINFORMĀCIJA

IESTĀDES STATUSS, FUNKCIJAS UN DARBĪBAS VIRZIENI

Juridiskās palīdzības administrācija (JPA) bija tieslietu ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kuru vadīja tās direktors. Direktora tiešā pakļautībā bija Juridiskās palīdzības nodrošinājuma nodaļas vadītājs, direktora vietnieks un struktūrvienību vadītāji. JPA darbības nodrošināšanai apstiprinātas 33 amata vietas.

Juridiskās palīdzības administrācijā bija izveidotas šādas struktūrvienības:

- Administratīvās un finanšu vadības nodaļa;
- Juridiskās palīdzības nodrošinājuma nodaļa;
- Juridiskā nodaļa;
- Piedziņas nodaļa;
- Lietvedības nodaļa.

JPA funkcijas bija apsaimniekot līdzekļus, kas paredzēti valsts nodrošinātai juridiskajai palīdzībai un valsts kompensācijām cietušajiem, kā arī nodrošināt noziedzīgos nodarījumos cietušos ar informatīvu atbalstu saskaņā ar Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likumu, likumu "Par valsts kompensāciju cietušajiem" un Ministru kabineta 2005. gada 15. novembra noteikumiem Nr. 869 "Juridiskās palīdzības administrācijas nolikums".

Funkciju izpildes nodrošināšanai JPA veica šādus uzdevumus:

- Veicina fiziskās personas tiesības uz taisnīgu tiesas aizsardzību, nodrošinot valsts apmaksātās juridiskās palīdzības saņemšanu:
 - maznodrošinātām un trūcīgām personām;
 - personām, kuras atrodas pilnā valsts vai pašvaldības apgādībā;
 - personām, kuru īpašā situācija liedz nodrošināt savu tiesību aizsardzību;
 - personām, kuru īpašuma stāvoklis un ienākumu līmenis uzskatāms par atbilstošu juridiskās palīdzības piešķiršanai;
 - patvēruma meklētājiem;
 - ārzemniekiem, kuri Imigrācijas likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā ir pakļauti izraidīšanas procedūrai;
 - trauksmes cēlējiem.

- Izmaksā finansiālo atbalstu Latvijas valstspiederīgajiem juridiskās palīdzības saņemšanai ārvalstīs.
- Izmaksā valsts kompensācijas cietušajiem tīšos noziedzīgos nodarījumos.
- Normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos nodrošina valsts nodrošinātai juridiskajai palīdzībai un valsts kompensācijām izmaksāto valsts budžeta līdzekļu piedziņu.
- Izveido un uztur valsts informācijas sistēmas – Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības reģistru un Valsts kompensācijas reģistru.
- Nodrošina tālruņa 116006 “Palīdzības dienests noziegumu upuriem” darbību, slēdzot deleģēšanas līgumu ar biedrību “Skalbes”.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2023. gada 14. jūlija rīkojumu Nr. 434 "Par Juridiskās palīdzības administrāciju" ar 2024. gada 1. janvāri likvidēta Tieslietu ministrijas pakļautībā esošā JPA, pievienojot to Tieslietu ministrijas padotībā esošajai Tiesu administrācijai, un ar 2024. gada 1. janvāri Tiesu administrācija ir JPA funkciju, pārvaldes uzdevumu, tiesību, saistību, prasību, informācijas sistēmu, mantas, finanšu līdzekļu, lietvedības un arhīva pārņēmēja.

INFORMĀCIJA PAR PRIORITĀRO PASĀKUMU IZPILDI PĀRSKATA PERIODĀ

Nr.	Uzdevums	Rezultāts
1.	<p>Turpināt veikt pasākumus valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības pieejamībai, paplašinot personu loku; nodrošināt līdzdalību Eiropas Komisijas Strukturālo reformu atbalsta programmas īstenotā projekta "Pieejas tiesai stiprināšana Latvijā, veicinot mediācijas un valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības pakalpojumus, kā arī atbalstot tiesu politikas attīstību un paaugstinot tiesas vadības kvalitāti" aktivitātēs; kā arī nodrošināt Eiropas Sociālā fonda Plus iepriekš noteiktā projekta "Pieēja tiesiskumam" plānošanu un apstiprināšanu.</p>	<p>Izstrādāti un Tieslietu ministrijai iesniegti priekšlikumi un finansējuma aprēķini iespējama personu loka paplašināšanai.</p> <p>Projekta "Pieejas tiesai stiprināšana Latvijā, veicinot mediācijas un valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības pakalpojumus, kā arī atbalstot tiesu politikas attīstību un paaugstinot tiesas vadības kvalitāti" laikā realizētas plānotās aktivitātes, īstenots pilotprojekts sākotnējās juridiskās palīdzības modelim, piesaistot pašvaldību, nevalstisko organizāciju un augstskolu speciālistus. 2024. gada 21. februārī norisinājās projekta noslēguma pasākums.</p> <p>Nodrošināta dalība Eiropas Sociālā fonda Plus projekta "Pieēja tiesiskumam" plānošanā un attiecīgo Ministru kabineta noteikumu projekta izstrādē (2024. gada 27. februārī pieņemti Ministru kabineta noteikumi Nr. 137 "Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam 4.3.5. specifiskā atbalsta mērķa "Uzlabot vienlīdzīgu un savlaicīgu piekļuvi kvalitatīviem, ilgtspējīgiem un izmaksu ziņā pieejamiem pakalpojumiem; pilnveidot sociālās aizsardzības sistēmas, tostarp veicināt sociālās aizsardzības pieejamību; uzlabot ilgtermiņa aprūpes pakalpojumu pieejamību, efektivitāti un izturētspēju" 4.3.5.5. pasākuma "Pieēja tiesiskumam" īstenošanas noteikumi").</p>
2.	<p>Turpināt veikt pasākumus valsts kompensācijas sistēmas pilnveidošanai. Izstrādāt un iesniegt priekšlikumus un finansējuma aprēķinus Tieslietu ministrijai par valsts kompensācijas apmēra noteikšanas kārtību, t. sk., pieaugot minimālās mēneša darba algas apmēram.</p>	<p>Izstrādāti un Tieslietu ministrijai iesniegti priekšlikumi un finansējuma aprēķini kompensācijas apmēra noteikšanai (t. sk., pieaugot minimālās mēneša darba algas apmēram) un iespējama personu loka paplašināšanai.</p>
3.	<p>Iekšējo, ārējo procedūru digitalizācija, ieviešot tehnisko risinājumu juridiskās palīdzības sniedzējiem paziņojumu par juridiskās palīdzības sniegšanu civillietās, administratīvajās lietās un Satversmes tiesas procesā iesniegšanai un apstrādei elektroniski.</p>	<p>Ieviests tehniskais risinājums juridiskās palīdzības sniedzējiem paziņojumu par juridiskās palīdzības sniegšanu civillietās, administratīvajās lietās un Satversmes tiesas procesā iesniegšanai un apstrādei elektroniski.</p>
4.	<p>Nodrošināt partnerību E-lietas 2 izstrādē, kas paredz – valsts informācijas sistēmas savietojamības iespējas un aktuālās informācijas saņemšanas iespējas procesa virzības gaitā, kā arī elektronisku procedūru un pakalpojumu izstrādi.</p>	<p>Turpināts darbs sakarā ar partnerību E-lietas 2 izstrādē, kas paredz valsts informācijas sistēmas savietojamības iespējas, aktuālās informācijas saņemšanas iespējas procesa virzības gaitā, kā arī elektronisku pakalpojumu izstrādi (pakalpojumu pieteikšanai, sadarbības īstenošanai kriminālprocesā ar juridiskās palīdzības sniedzējiem, procesa virzītājiem un JPA). Realizēts publiskais iepirkums un noslēgts līgums nepieciešamo izstrāžu realizēšanai.</p>

FINANŠU RESURSI UN IEŠTĀDES DARBĪBAS REZULTĀTI

VALSTS BUDŽETA FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS

JPA budžetu veidoja valsts budžeta apakšprogramma – 03.03.00 “Juridiskās palīdzības nodrošināšana”.

Pārskata periodā piešķirti līdzekļi 4 941 008 euro. Atbilstoši galvenajiem darbības virzieniem apgūti 92,4 %.

JPA kopējais valsts budžeta finansējums un tā izlietojums (EUR)

Nr. p. k.	Finansiālie rādītāji	Faktiskā izpilde 2022. gadā	2023. gadā	
			apstiprināts likumā ar izmaiņām	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	4 096 811	4 941 008	4 563 833
1.1.	Dotācijas	4 096 811	4 940 508	4 563 833
1.2.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	500	0
1.3.	Ārvalstu finanšu palīdzība	-	-	-
1.4.	Ziedojumi un dāvinājumi	-	-	-
2.	Izdevumi (kopā)	4 096 811	4 941 008	4 563 833
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	3 934 559	4 917 799	4 544 578
2.1.1.	Kārtējie izdevumi	2 376 494	3 148 619	2 775 398
2.1.2.	Procentu izdevumi	-	-	-
2.1.3.	Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	1 558 065	1 769 180	1 769 180
2.1.4.	Kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	-	-	-
2.1.5.	Uzturēšanas izdevumu transferti	-	-	-
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	162 252	23 209	19 255

JPA uzturēšanai piešķirtais finansējums un tā izlietojums (EUR)

Nr. p. k.	Finansiālie rādītāji	Faktiskā izpilde 2022. gadā	2023. gadā	
			apstiprināts likumā ar izmaiņām	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	1 071 419	1 307 593	1 109 209
1.1.	Dotācijas	1 071 419	1 307 593	1 109 209
2.	Izdevumi (kopā)	1 071 419	1 307 593	1 109 209
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	909 167	1 284 384	1 089 954
2.1.1.	Kārtējie izdevumi	834 967	1 210 184	1 015 754
2.1.1.1.	Atlīdzība	602 604	934 168	785 895
2.1.1.2.	Preces un pakalpojumi	232 363	276 016	229 859
2.1.2.	Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	74 200	74 200	74 200
2.2.	Kapitālie izdevumi	162 252	23 209	19 255

VALSTS NODROŠINĀTĀ JURIDISKĀ PALĪDZĪBA

Piešķirtais finansējums valsts nodrošinātai juridiskai palīdzībai 2023. gadā bija 1 938 435 euro, finansējums apgūts 90,8 % apmērā.

Valsts nodrošinātai juridiskajai palīdzībai izmaksātie valsts budžeta līdzekļi

Budžeta līdzekļu izmaksa	2022. gadā (EUR)	2023. gadā (EUR)	+/-	+/- %
Izmaksātie budžeta līdzekļi (kopā)	1 475 828	1 666 271	190 443	12,9
Administratīvajās lietās	23 101	17 705	-5396	-23,4
Civillietās	84 370	110 455	26 085	30,9
Krimināllietās pēc procesa virzītāja uzaicinājuma	1 354 206	1 519 854	165 648	12,2
Ārstniecības likuma 68.1 panta kārtībā	13 911	16 830	2919	21,0
Satversmes tiesas procesā	240	1427	1187	494,6

Atbilstoši Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likumam JPA nodrošina juridisko palīdzību maznodrošinātām un trūcīgām personām, personām, kuras pēkšņi nonākušas tādā situācijā un materiālajā stāvoklī, kas tām liedz nodrošināt savu tiesību aizsardzību (stihisku nelaimju, nepārvaramas varas vai citu no personas neatkarīgu apstākļu dēļ), atrodas pilnā valsts vai pašvaldības apgādībā vai kuru īpašuma stāvoklis un ienākumu līmenis būtu uzskatāms par atbilstošu daļējās juridiskās palīdzības piešķiršanai.

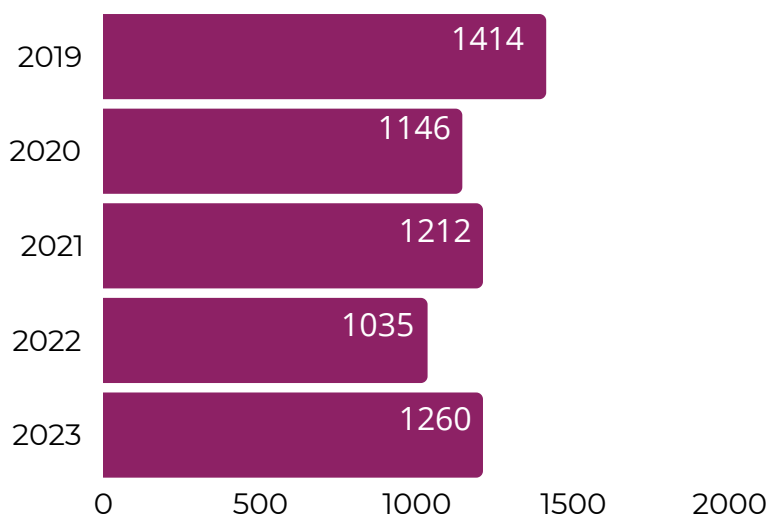
JPA norīko juridiskās palīdzības sniedzējus, kuri ar iestādi ir noslēguši juridiskās palīdzības līgumus, un veic samaksu par sniegto valsts nodrošināto juridisko palīdzību civillietās, administratīvajās lietās, Satversmes tiesas procesā, kā arī veic samaksu par sniegto juridisko palīdzību kriminālprocesā pēc kriminālprocesu virzītāju uzaicinājuma.

Samaksa par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu tika nodrošināta saskaņā ar Ministru kabineta 2009. gada 22. decembra noteikumiem Nr. 1493 "Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksas kārtību".

VALSTS NODROŠINĀTĀ JURIDISKĀ PALĪDZĪBA CIVILLIETĀS, SATVERSMES TIESAS PROCESĀ UN NOTEIKTU KATEGORIJU ADMINISTRATĪVAJĀS LIETĀS

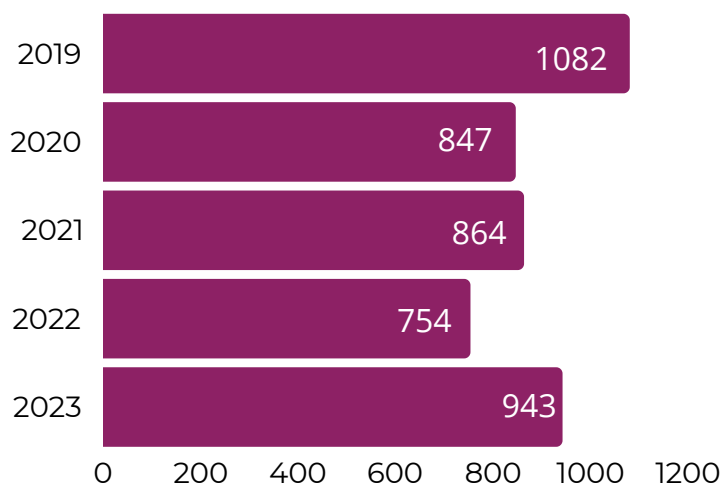
Saņemtie iesniegumi valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības pieprasījumam pa gadiem

Saņemti 1260 iesniegumi valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības pieprasījumam, kas ir par 21,7 % vairāk nekā 2022. gadā

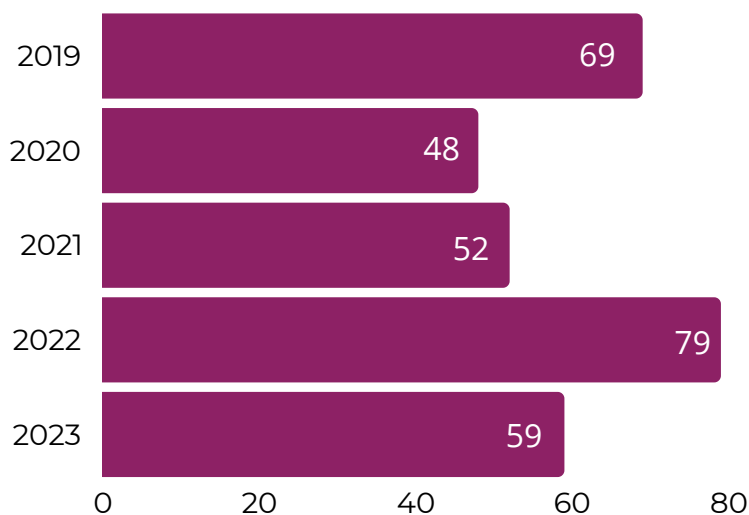
Pieņemtie lēmumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības piešķiršanu pa gadiem

Pieņemti 943 lēmumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības piešķiršanu, kas ir par 20 % vairāk nekā 2022. gadā

Pieņemti 196 lēmumi par atteikumu piešķirt valsts nodrošināto juridisko palīdzību, kas ir par 8 % mazāk nekā 2022. gadā. Savukārt 151 gadījumā pieņemts lēmums par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības pārtraukšanu, kas ir par 5,5 % vairāk nekā 2022. gadā.

Saņemti 59 Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes pieprasījumi nodrošināt juridisko palīdzību patvēruma meklētājiem, kas ir par 25,3 % mazāk nekā 2022. gadā.

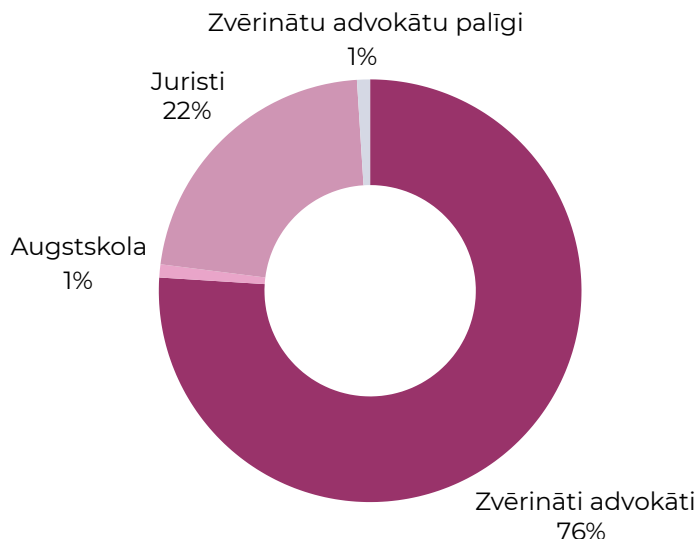
Lēmumu skaita pieaugums salīdzinājumā ar 2022. gadu skaidrojams ar kopējo pieprasījumu skaita palielināšanos. Saņemto pieprasījumu skaita pieaugumu, salīdzinot pārskata perioda datus ar 2022. gadu, var izskaidrot ar pieprasījumu skaita palielināšanos lietās, kas saistītas ar vardarbības ģimenē jautājumiem. To veicinājuši aktīvāki sabiedrības informēšanas pasākumi par iespējām saņemt valsts nodrošināto juridisko palīdzību, ja persona kļuvusi par upuri vardarbībai ģimenē.

Pieprasījumu pieaugums ir saistāms arī ar JPA aktīvu informācijas izplatīšanu un skaidrošanu, kā personas var saņemt valsts nodrošināto juridisko palīdzību, organizējot un novadot seminārus pašvaldību sociālo dienestu, policijas u. c. iestāžu darbiniekiem. Tāpat arī aktīvi izplatīta informācija sociālajos tīklos, veicot informatīvus pasākumus. Tajā skaitā vērā ņemams arī Tieslietu ministrijas sadarbībā ar JPA organizēts pilotprojekts^[1], kas norisinājās laika posmā no 2023. gada 2. oktobra līdz 8. decembrim un kura ietvaros Latvijas iedzīvotājiem vairākās pilsētās bija pieejama sākotnējā juridiskā palīdzība – bezmaksas konsultācija juridiskos jautājumos.

Personas JPA vērsās pēc juridiskās palīdzības dažādu strīdu risināšanai:

- ģimenes tiesībās (piemēram, laulības šķiršana, uzturlīdzekļu piedziņa bērnam vai savam uzturam, paternitātes noteikšana, paternitātes pieņemuma apstrīdēšana, saskarsmes tiesību noteikšana, pagaidu aizsardzība pret vardarbību u. c.);
- saistību tiesībās un dzīvokļa tiesībās (īres un komunālo pakalpojumu samaksas strīdi, dzīvojamās telpas lietošanas tiesību izbeigšana un izlikšana no tās u. c.);
- zaudējumu un parāda piedziņas jautājumos;
- lietu tiesībās (kopīpašuma izbeigšana un sadale, lietošanas kārtības noteikšana u. c.);
- administratīvajās lietās, personai pārsūdzot bāriņtiesas lēmumu par bērnu tiesību un tiesisko interešu aizsardzību.

Juridiskās palīdzības līgumu skaits 2023. gadā

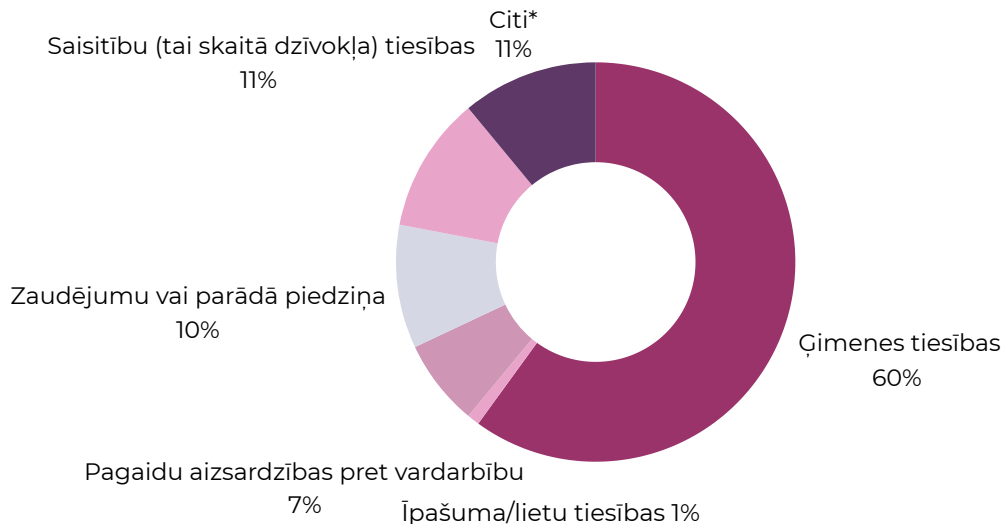
Pārskata gadā sadarbību ar JPA uzsāka 4 palīdzības sniedzēji, savukārt ar 50 sniedzējiem līgumi tika noslēgti atkārtoti, tādējādi turpinot jau iepriekš sāktu sadarbību. Vienlaikus ar 18 juridiskās palīdzības sniedzējiem sadarbība tika pārtraukta, 13 no tiem izvēlējās atkārtoti līgumu neslēgt. Savukārt ar pieciem sniedzējiem līgums izbeidzās ar sniedzēju uzteikumu un pēc abu pušu savstarpējas vienošanās. Tāpat tika pieņemti trīs lēmumi atteikt slēgt ar personu līgumu, jo persona neiesniedza administrācijas pieprasīto informāciju par savu atbilstību sniedzējam noteiktajām prasībām. Lai nodrošinātu juridiskās palīdzības pieejamību pēc iespējas tuvāk juridiskās palīdzības saņēmēju dzīvesvietai, JPA ir noslēgusi līgumus ar juridiskās palīdzības sniedzējiem visā Latvijas teritorijā. Izvērtējot juridiskās palīdzības sniedzēju skaita pietiekamību kopsakarā ar klientu pieprasījumu un tā specifiku (t. sk. patvēruma un izraidīšanas process, Satversmes tiesas process), secināts, ka to skaits ir pietiekams, taču vēlama plašāka iesaiste Ziemeļvidzemē.

Par juridiskās palīdzības sniedzēju darbību 2023. gadā JPA saņemtas 10 sūdzības (2022. gadā – 17 sūdzības, 2021. gadā – 14 sūdzības). Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, konstatējams, ka sūdzību skaits samazinās un 2023. gadā ir viens no zemākajiem sūdzību skaitiem pēdējo gadu laikā. Iepazīstoties ar sūdzību būtību, konstatējams, ka sūdzības ir par sadarbību un komunikāciju, sniegto juridisko palīdzību.

Izvērtējot sūdzībās, sniedzēju paskaidrojumos un juridiskās palīdzības lietās esošo informāciju, JPA nav konstatējusi pārkāpumus palīdzības sniedzēju darbībās. Viņi rīkojušies atbilstoši Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likumā, līgumā un JPA norīkojumā noteiktajam. Līdz ar to sūdzību izskatīšanas rezultātā visas sūdzības atzītas par nepamatotām. Sadarbība ar visiem sniedzējiem tiek turpināta.

Pārskata periodā JPA no juridiskās palīdzības sniedzējiem saņemti 1527 paziņojumi par sniegto juridisko palīdzību civillietās, administratīvajās lietās un Satversmes tiesas procesā. Par sniegto juridisko palīdzību 2023. gadā izmaksāti 129 586,58 euro.

Pieņemtie lēmumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības piešķiršanu 2023. gadā

* Satversmes tiesas process, administratīvās lietas par bāriņtiesas lēmumu pārsūdzību, rīcībspējas ierobežošana, darba tiesību jautājumi, mantojuma tiesības, maksātne spējas process, trauksmes cēļi, juridiska fakta konstatācija

Salīdzinot datus par lēmumiem, kas ir pieņemti 2023. gadā, var secināt, ka personas joprojām visvairāk vēlas risināt strīdus ģimenes tiesību lietās (60 % no visiem pieprasījumiem), tai skaitā jautājumos par pagaidu aizsardzību pret vardarbību noteikšanu, kas procentuāli ir vairāk nekā 2022. gadā (58 %) un 2021. gadā (55 %).

Izvērtējot personu pieprasījumus lietās par pagaidu aizsardzību pret vardarbību, 62,5 % gadījumos pamats valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības piešķiršanai pagaidu aizsardzības lietās bija personas nonākšana īpašā situācijā, kas ietekmē personas iespējas patstāvīgi nodrošināt savas tiesības.

Par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības saņemšanu administratīvajās lietās bāriņtiesas lēmuma par bērna tiesību un tiesisko interešu aizsardzību pārsūdzēšanu 2023. gadā ir saņemti 13 pieprasījumi.

Satversmes tiesas procesā saņemti 5 pieprasījumi, kā arī 5 pieprasījumi nodrošināt juridisko palīdzību trauksmes cēļiem.

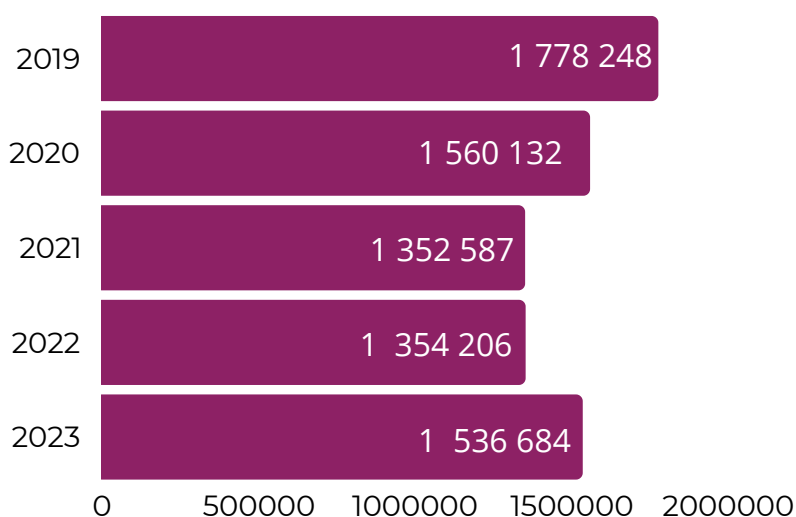
Saistībā ar juridiskās palīdzības nodrošināšanu pārrobežu lietās atbilstoši Eiropas Savienības Padomes 2003. gada 27. janvāra direktīvai 2003/8/EK par to, kā uzlabot tiesu pieejamību pārrobežu strīdos, nosakot kopīgus obligātus noteikumus attiecībā uz juridisko palīdzību šādos strīdos pārskata periodā no citām Eiropas Savienības dalībvalstīm saņemti 3 pieprasījumi valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības nodrošināšanai (t. sk. pieprasījumi par turpmākās juridiskās palīdzības piešķiršanu). Pieprasījumi saņemti no Lietuvas Republikas un Apvienotās Karalistes.

Valsts nodrošināto juridisko palīdzību civillietās (t. sk. pārrobežu strīdos), administratīvajās lietās (pārsūdzības procedūrās patvēruma piešķiršanas procesā, lēmumu par apstrīdēto izbraukšanas rīkojumu, lēmumu par apstrīdēto lēmumu par piespiedu izraidīšanu pārsūdzēšanu, bāriņtiesas lēmuma par bērna tiesību un tiesisko interešu aizsardzību pārsūdzēšanu, kā arī lietās, pamatojoties uz tiesas (tiesneša) pieņemto lēmumu) un Satversmes tiesas procesā nodrošina, slēdzot juridiskās palīdzības līgumus ar juridiskās palīdzības sniedzējiem. Pārskata perioda beigās JPA bija noslēgti 102 juridiskās palīdzības līgumi (no tiem 78 ar zvērinātiem advokātiem, 1 ar zvērināta advokāta palīgu, 22 ar juristiem un 1 ar augstskolu).

VALSTS NODROŠINĀTĀ JURIDISKĀ PALĪDZĪBA KRIMINĀLPROCESĀ

Valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība kriminālprocesos tiek nodrošināta Kriminālprocesa likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā. Pārskata periodā JPA no juridiskās palīdzības sniedzējiem saņemti 16 177 paziņojumi par cietušo personu pārstāvību, kā arī personu aizstāvību pēc kriminālprocesa virzītāju uzaicinājuma, tai skaitā Ārstniecības likuma 68.¹ panta kārtībā. Juridiskās palīdzības sniedzējiem par sniegto juridisko palīdzību kriminālprocesos un Ārstniecības likuma 68.¹ panta kārtībā 2023. gadā izmaksāti 1 536 684,20 euro.

Izmaksātās summas (EUR) par sniegto juridisko palīdzību kriminālprocesos pa gadiem

2023. gadā 10 zvērinātu advokātu vecākie attiecīgajās tiesas darbības teritorijās organizēja zvērinātu advokātu norīkošanu valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanai kriminālprocesā, kopumā apstrādājot 5850 kriminālprocesa virzītāju pieprasījumus. Saskaņā ar Ministru kabineta 2008. gada 22. decembra noteikumiem Nr. 1093 "Noteikumi par zvērinātu advokātu vecākā atlīdzības un atlīdzināmo izdevumu noteikšanas kārtību un apmēriem" Latvijas Zvērinātu advokātu padomei zvērinātu advokātu vecāko atlīdzībai un atlīdzināmo izdevumu segšanai pārskaitīti 93 373,20 euro.

VALSTS KOMPENSĀCIJA CIETUŠAJIEM

Valsts kompensācijas izmaksāšana tiek nodrošināta personām, kuras Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā ir atzītas par cietušajiem, par tiša noziedzīga nodarījuma rezultātā radīto morālo aizskārums, fiziskajām ciešanām vai mantisko zaudējumu, ja noziedzīgā nodarījuma rezultātā iestājusies personas nāve, cietušajam nodarīti smagi vai vidēja smaguma miesas bojājumi, aizskarta cietušā tikumība, cietušais ir cilvēku tirdzniecības upuris vai inficēts ar cilvēka imūndeficīta vīrusu, B vai C hepatītu atbilstoši likumam "Par valsts kompensāciju cietušajiem".

Valsts kompensāciju izmaksu cietušajiem pārrobežu gadījumos JPA nodrošina atbilstoši Eiropas Savienības Padomes 2004. gada 29. aprīļa direktīvai 2004/80/EK par kompensāciju noziegumos cietušajiem. Saistībā ar valsts kompensāciju pārrobežu gadījumos pārskata periodā pārsūtīts viens valsts kompensācijas pieprasījums uz citu Eiropas Savienības dalībvalsti (Vācijas Federatīvā Republika) un saņemti divi valsts kompensācijas pieprasījumi no citas valsts (Apvienotā Karaliste, Lietuvas Republika).

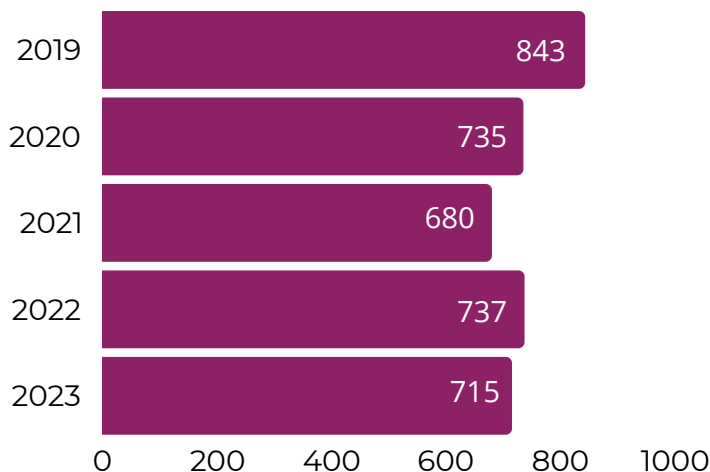
Piešķirtais finansējums valsts kompensāciju izmaksu nodrošināšanai 2023. gadā bija 1 694 980 euro, finansējums apgūts 100 % apmērā.

Valsts kompensācijās izmaksātie valsts budžeta līdzekļi

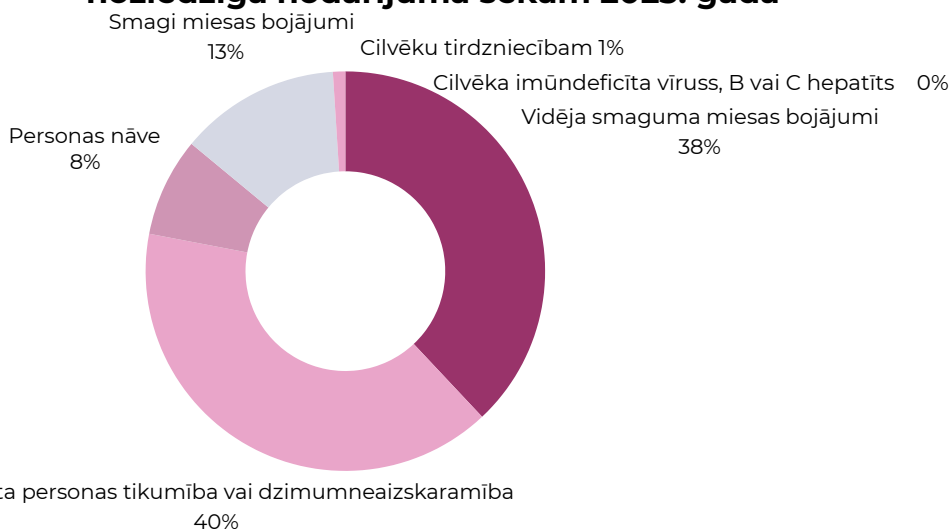
Budžeta līdzekļu izmaksa	2022. gadā (EUR)	2023. gadā (EUR)	+/-	+/- %
Izmaksātie budžeta līdzekļi (kopā)	1 483 865	1 694 980	211 115	14,2
Personas nāve	153 700	108 846	- 44 854	-29,2
Aizskarta personas tikumība vai dzimum-neaizskaramība	814 765	1 053 500	238 735	29,3
Smagi miesas bojājumi	177 084	195 600	18 516	10,5
Cilvēku tirdzniecība	20 250	11 790	- 8 460	-41,8
Vidēja smaguma miesas bojājumi	316 816	325 244	8 428	2,7
Inficēšana ar cilvēka imūndeficīta vīrusu, B vai C hepatītu	1250	x	-1250	x

Pārskata periodā saņemti 715 valsts kompensācijas pieprasījumi, kas ir par 3 % mazāk nekā 2022. gadā, un pieņemti 599 lēmumi par valsts kompensācijas izmaksu, kas ir par 8 % mazāk nekā 2022. gadā.

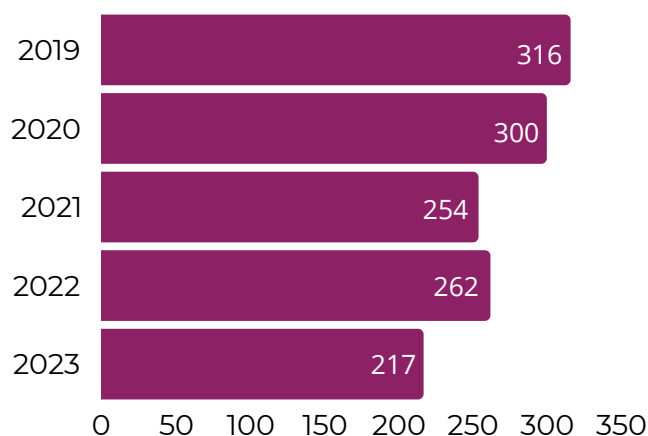
Saņemtie valsts kompensācijas pieprasījumi pa gadiem

Pieņemtie lēmumi par valsts kompensācijas izmaksu cietušajiem pēc noziedzīga nodarījuma sekām 2023. gadā

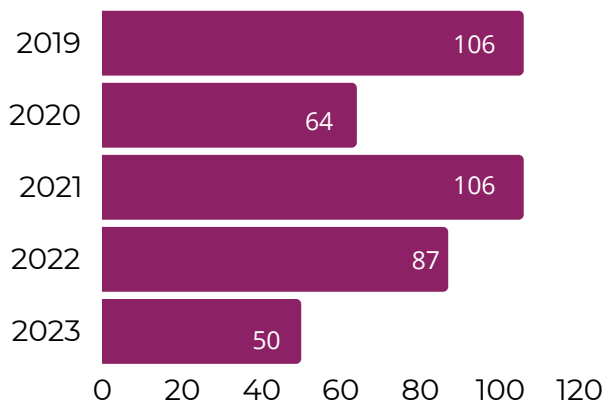

Pieņemtie lēmumi par valsts kompensācijas izmaksu sakarā ar vidēja smaguma miesas bojājumu nodarīšanu cietušajam pa gadiem

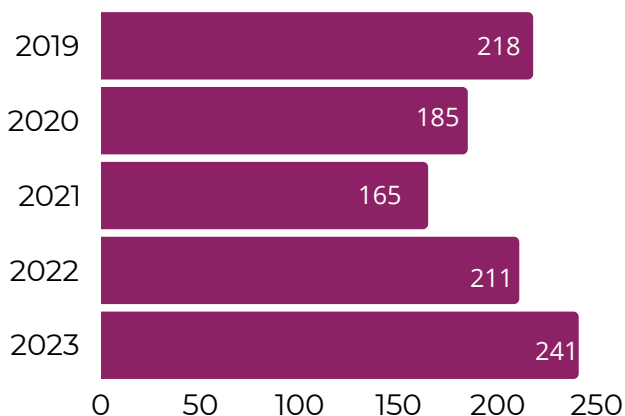
Pieņemti 217 lēmumi par valsts kompensācijas izmaksu sakarā ar vidēja smaguma miesas bojājumu nodarīšanu cietušajam, kas ir par 15% mazāk nekā 2022. gadā.

Pieņemtie lēmumi par valsts kompensācijas izmaksu sakarā ar personas nāves iestāšanos pa gadiem

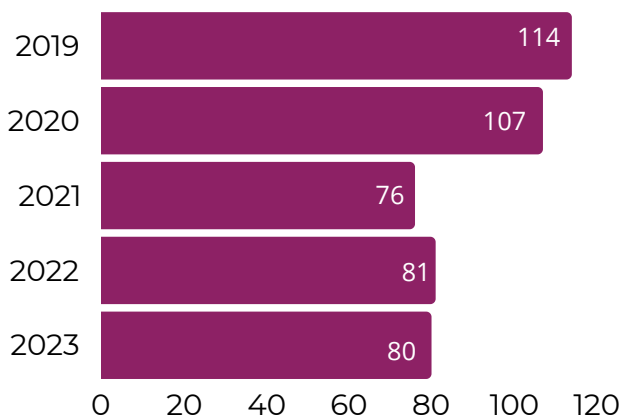
Pieņemti 50 lēmumi par valsts kompensācijas izmaksu sakarā ar personas nāves iestāšanos, kas ir par 43 % mazāk nekā 2022. gadā.

Pieņemtie lēmumi par valsts kompensācijas izmaksu sakarā ar aizskartu cietušā tikumību vai dzimumneaizskaramību pa gadiem

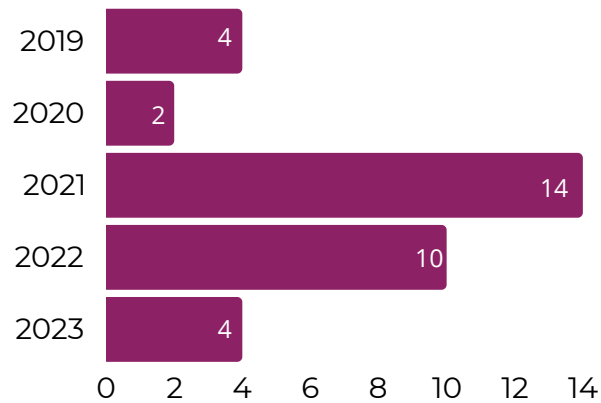
Pieņemts 241 lēmums par valsts kompensācijas izmaksu sakarā ar aizskartu cietušā tikumību vai dzimumneaizskaramību, kas ir par 14 % vairāk nekā 2022. gadā

Pieņemtie lēmumi par valsts kompensācijas izmaksu sakarā ar smagu miesas bojājumu nodarīšanu cietušajam pa gadiem

Pieņemti 80 lēmumi par valsts kompensācijas izmaksu sakarā ar smagu miesas bojājumu nodarīšanu cietušajam, kas ir par 1 % mazāk nekā 2022. gadā.

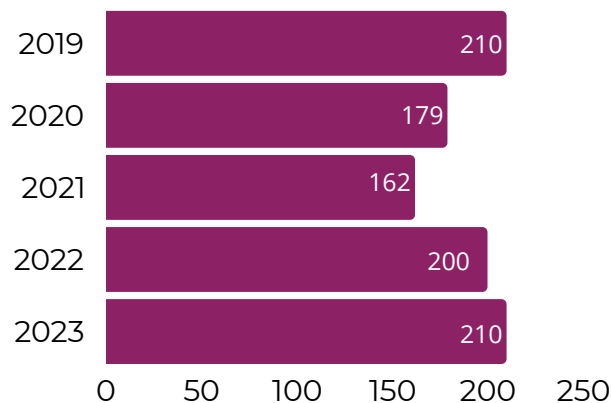
Pieņemtie lēmumi par valsts kompensācijas izmaksu sakarā ar noziedzīgu nodarījumu, kas kvalificēts kā cilvēku tirdzniecība pa gadiem

Pieņemti 4 lēmumi par valsts kompensācijas izmaksu sakarā ar noziedzīgu nodarījumu, kas kvalificēts kā cilvēku tirdzniecība, kas ir par 60 % mazāk nekā 2022. gadā.

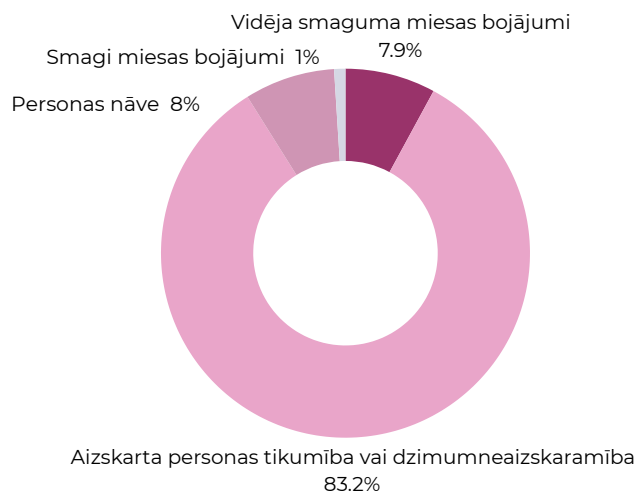
2023. gadā nav pieņemts **neviens** lēmums par valsts kompensācijas izmaksu sakarā ar personas inficēšanu ar cilvēka imūndeficīta vīrusu, B vai C hepatītu.

Pieņemtie lēmumi par valsts kompensāciju skaitu kriminālprocesos, kuros par cietušajiem ir atzītas nepilngadīgas personas pa gadiem

2023. gadā ir palielinājies kopējais pieņemto lēmumu par valsts kompensāciju skaits kriminālprocesos, kuros par cietušajiem ir atzītas nepilngadīgas personas. Pieņemti 210 lēmumi par valsts kompensāciju izmaksu nepilngadīgajiem, kas ir par 5 % vairāk nekā 2022. gadā.

Pieņemtie lēmumi par valsts kompensācijas izmaksu nepilngadīgiem cietušajiem pēc noziedzīgā nodarījuma sekām 2023. gadā

INFORMATĪVĀ TĀLRUŅA 116006 DARBĪBAS NODROŠINĀŠANA

2015. gada 30. septembrī un atkārtoti 2020. gada 30. septembrī tika noslēgts deleģēšanas līgums ar biedrību "Skalbes" par bezmaksas informatīvā tālrūņa 116006 "Palīdzības dienests noziegumu upuriem" darbību, lai izpildītu valsts pārvaldes uzdevumu saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 40. panta otro daļu un 41. panta pirmo daļu, Ministru kabineta 2005. gada 15. novembra noteikumu Nr. 869 "Juridiskās palīdzības administrācijas nolikums" 3.5. apakšpunktu.

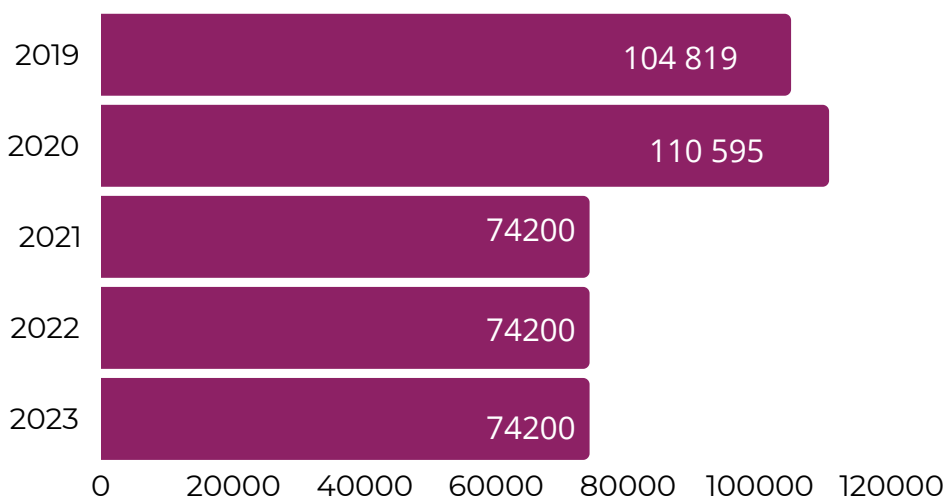
Biedrība "Skalbes", izpildot valsts pārvaldes uzdevumu, nodrošina:

- emocionālā un psiholoģiskā atbalsta sniegšanu noziedzīgos nodarījumos cietušajiem;
- informāciju par cietušo procesuālajām tiesībām, iespējamiem pakalpojumiem un pastāvošajiem cietušo atbalsta dienestiem;
- informācijas par cietušo tiesībām izvietojšanu sociālajos tīklos un interneta vietnēs.

Cietušo atbalsta tālrūņa līnija darbojas katru dienu no plkst. 12.00 līdz 22.00.

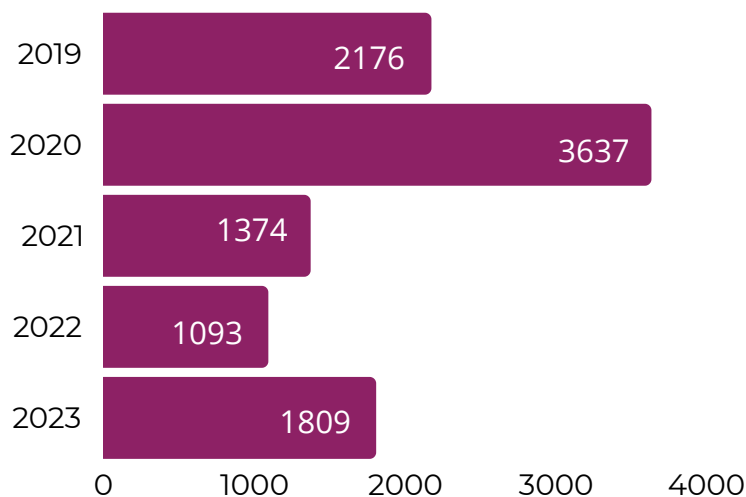
Valsts pārvaldes uzdevuma izpildei biedrībai 2023. gadā pārskaitīti 74 200 *euro*.

Pārskaitītie līdzekļi (EUR) biedrībai "Skalbes" par valsts pārvaldes uzdevuma izpildi pa gadiem

Nodrošinot izpildi, biedrības konsultanti sniedza 1809 konsultācijas, kas ir par 65 % vairāk nekā 2022. gadā. Konsultāciju skaita pieaugums daļēji izskaidrojams ar biedrības piedāvāto pakalpojumu 2023. gadā – noteiktos datumos iedzīvotājiem tika sniegtas bezmaksas juridiskās konsultācijas (kopā 224 juridiskās konsultācijas). Palielinājies arī sniegto konsultāciju skaits tiešsaistē, izmantojot tērzētavas servisu interneta vietnē www.cietusajiem.lv. Tā sniegtas 836 konsultācijas, kas ir par 10 % vairāk nekā 2022. gadā.

Tālrūņa 116006 sniegto konsultāciju skaits pa gadiem

Aktuālāko konsultāciju tēmu skaitā nemainīgi saglabājās vardarbība un noziedzīgi nodarījumi pret veselību, tāpat tika saņemti zvani saistībā ar noziedzīgiem nodarījumiem pret īpašumu (krāpšanas, zādzības, laupīšanas), noziedzīgiem nodarījumiem pret tikumību un dzimumneaizskaramību, ceļu satiksmes negadījumiem u. c.

DARBĪBA, NODROŠINOT IZMAKSĀTO LĪDZEKĻU PIEDZIŅU

VALSTS NODROŠINĀTAI JURIDISKAJAI PALĪDZĪBAI IZMAKSĀTO LĪDZEKĻU PIEDZIŅA

JPA likumā noteiktajos gadījumos nodrošina valsts budžeta līdzekļu piedziņu, kas piešķirti juridiskās palīdzības nodrošināšanai saskaņā ar Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likuma 8. panta 3. punktu.

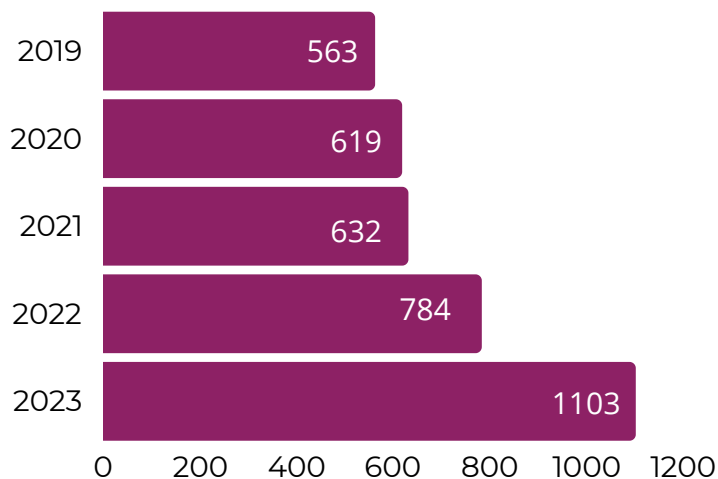
Personai, kas saņēmusi valsts nodrošināto juridisko palīdzību, jāatmaksā ar juridisko palīdzību saistītos izdevumus pilnā apmērā, ja JPA konstatē, ka:

- persona ir norādījusi īstenībai neatbilstošas ziņas, kas bijušas par pamatu juridiskās palīdzības saņemšanai;
- persona ļaunprātīgi izmantojusi tiesības uz juridisko palīdzību, tai skaitā nav ievērojusi likumā noteiktos pienākumus;
- persona ir nepamatoti saņēmusi juridisko palīdzību.

Ja juridiskā palīdzība pieprasīta pārrobežu strīdā, persona samaksā tulkošanas izdevumus, kas segti no valsts budžeta, ja citas valsts kompetentā iestāde atsaka juridiskās palīdzības sniegšanu

Pārskata periodā pārbaude veikta 407 valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības lietās, konstatēti 12 gadījumi, kad personai jāatmaksā ar juridisko palīdzību saistītie izdevumi. Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības nodrošināšanai izmaksāto līdzekļu piedziņas nodrošināšanai uzsāktas administratīvās lietas. Pārskata periodā piespiedu izpildei zvērinātiem tiesu izpildītājiem nodotas 10 lietas. Valsts budžetā piedzīti ar valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības nodrošināšanu saistītie izdevumi 1103,30 *euro*.

Valsts budžetā piedzīto izdevumu par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības nodrošināšanu salīdzinājums (EUR) pa gadiem

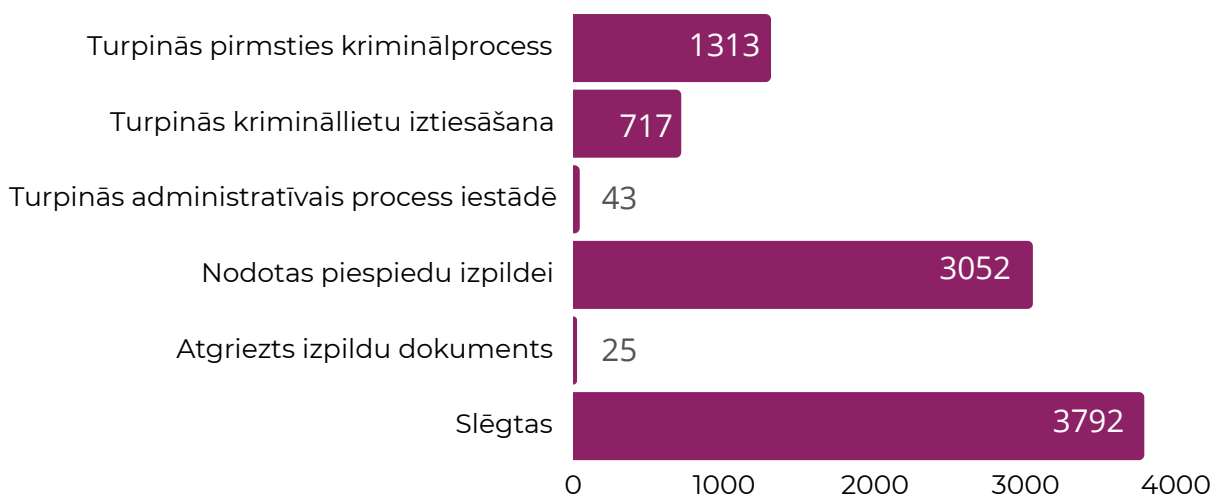

VALSTS KOMPENSĀCIJĀS CIETUŠAJIEM IZMAKSĀTO LĪDZEKĻU PIEDZIŅA

Valsts budžetā atgūti valsts kompensācijās cietušajiem izmaksātie līdzekļi 438 017,45 *euro*. Salīdzinot ar 2022. gadu, valsts budžetā atgūto valsts kompensācijās cietušajiem izmaksāto līdzekļu apmērs palielinājās par 17 %.

Cietušajiem izmaksātās valsts kompensācijas piedziņa tiek nodrošināta, JPA izdodot administratīvus aktus un kriminālprocesos kriminālprocesu virzītājiem (atbilstoši Kriminālprocesa likumā noteiktajai kompetencei) izlemjot piedziņu no noziedzīga nodarījuma izdarītājiem.

Valsts kompensācijas piedziņas lietas 2023. gadā

Daļā valsts kompensācijas piedziņas lietās piedziņa nav bijusi iespējama daļēji vai pilnā izmaksātās kompensācijas apmērā. 2023. gadā valsts budžetā nav atgūstami valsts kompensācijās izmaksātie līdzekļi 422 109,96 euro. Kopumā nav atgūstami 1 994 086,26 euro.

Visbiežākie iemesli ir parādnieka nāve, kriminālprocesa izbeigšana, iestājoties kriminālatbildības noilgumam, nav noskaidrots noziedzīgā nodarījuma izdarītājs u. c.

Gads	Izmaksātā valsts kompensāciju summa (EUR)	Piedzītā valsts kompensāciju summa (EUR)	Piedzīto summu īpatsvars, %
2019	1 131 760	279 571	24,70
2020	1 131 760	276 216	24,41
2021	1 228 571	303 077	24,67
2022	1 483 865	374 387	25,23
2023	1 804 641	438 017	24,27
Kopā	6 780 597	1 671 268	24,65

VEIKTIE PASĀKUMI PAKALPOJUMU PIEEJAMĪBAS UN KVALITĀTES UZLABOŠANAI

Nr.	Pasākums	Rezultāts
1.	Starpinstitūciju sadarbība	Organizēti informatīvie semināri par valsts nodrošināto juridisko palīdzību un valsts kompensāciju cietušajiem, kuros piedalījās pārstāvji no sociālajiem dienestiem, bāriņtiesām, nevalstiskajām organizācijām, kā arī kriminālprocesa virzītāju iestādēm.
2.	Pakalpojumu pieejamības un kvalitātes uzlabošana	Nodrošināta nodarbināto kvalifikācijas celšana, rīkoti pasākumi mācību un profesionālās kvalifikācijas celšanai pamatdarba jomās.
3.	Iestādes iekšējo procesu efektivitātes paaugstināšana	Turpināta informācijas un komunikācijas tehnoloģiju risinājumu ieviešana iekšējo procedūru digitalizācijai (personālvadības procesi) un sadarbībai ar juridiskās palīdzības sniedzējiem (valsts informācijas sistēmu Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības reģistra programmatūras funkcionalitātes uzlabošana).

PERSONĀLS

JPA tai deleģēto funkciju un uzdevumu izpildi 2023. gadā nodrošināja piecas struktūrvienības: Juridiskās palīdzības nodrošinājuma nodaļa, Juridiskā nodaļa, Piedziņas nodaļa, Administratīvās un finanšu vadības nodaļa un Lietvedības nodaļa. JPA darbības nodrošināšanai izveidotas 33 amata vietas.

Nodrošināta un atbalstīta personāla darba organizācija, vienojoties par elastīgo darba laiku un darbu attālināti.

Rīkoti mācību semināri, lai sekmētu kompetenču attīstību un profesionalitāti. Personāla kvalifikācijas celšanai no valsts budžeta izlietoti 1726 euro.

KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

Nr.	Pasākums	Rezultāts
1.	Interneta vietne www.jpa.gov.lv	Nodrošināta regulāra iestādes darbības rezultātu un statistikas datu publicēšana, apkopota informācija par jautājumiem, kas saistīti ar iestādes sniegtajiem pakalpojumiem, sniegta informācija par izmaiņām. Interneta vietnē pieejams JPA sniegto pakalpojumu apraksts, pieprasījumu veidlapas un to aizpildīšanas paraugi. Atsevišķa sadaļa pieejama juridiskās palīdzības sniedzējiem. Vietnē iedzīvotājiem nodrošināta atbilžu sniegšana uz e-vēstulēm par juridiskās palīdzības un valsts kompensāciju cietušajiem saņemšanas iespējām.
2.	<i>Facebook</i> un <i>Twitter</i> konti	Sniegta informācija par valsts nodrošināto juridisko palīdzību un valsts kompensāciju cietušajiem, aktuālām izmaiņām, publicētas infografikas, rezultatīvo rādītāju un statistikas dati.
3.	Bezmaksas informatīvais tālr.: 80001801	Sniegta informācija par JPA sniegtajiem pakalpojumiem, veicinot sabiedrībā pieaugošo izpratni par iestādes darba jomu un specifiku. Pārskata periodā iedzīvotāji aktīvi izmantoja bezmaksas informatīvo tālruni 80001801.
4.	Informatīvo materiālu izplatīšana	Valsts un pašvaldību iestādēm Latvijas reģionos, kā arī nevalstiskajām organizācijām izplatīti bukleti "Valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība maznodrošinātām un trūcīgām personām", "Valsts kompensācijas cietušajiem" un "Valsts pakalpojumi nepilngadīgajiem cietušajiem".
5.	Sabiedrības informēšanas pasākumi	Veiktas informatīvās kampaņas, izplatot rakstus par aktualitātēm pašvaldībām publicēšanai vietējos laikrakstos un interneta vietnēs. "LV portālā" sniegti skaidrojumi un aktuālās ziņas par valsts nodrošināto juridisko palīdzību, valsts kompensāciju cietušajiem un plānotajām izmaiņām saistībā ar JPA likvidāciju un kompetences pārņemšanu, pievienojot Tiesu administrācijai. Lai informētu sabiedrību par informatīvā tālruņa 116006 darbību, biedrība "Skalbes" pārskatāmajā periodā īstenoja šādas sabiedriskās aktivitātes: regulāra informācija publicēšana sociālajos tīklos <i>Facebook</i> , <i>Twitter</i> , www.cietusajiem.lv u. c. avotos. Pieturvietās Rīgā izvietota vides reklāma. Organizēts seminārs un nodrošināta dalība "Eiropas diena noziegumos cietušajiem 2023".

PLĀNOTAIS 2024. GADĀ

- No 2024. gada 1. janvāra pārņemt Juridiskās palīdzības administrācijas pārvaldes funkciju.
- Turpināt E-lietas 2. posmā plānotās aktivitātes un nodrošināt arvien jaunu iestāžu iekļaušanos e-lietas arhitektūrā.
- Turpināt aprīkot tiesas ar informācijas un komunikāciju tehnoloģiju risinājumiem. Uzsākt audioierakstu iekārtu modernizēšanu, uzlabojot ierakstu kvalitāti un ieraksta procesa veikšanu.
- Tieslietu akadēmijas projektā līdz 2024. gada beigām plānots izstrādāt kompetenču pilnveides mācību programmas tiesām, prokuratūrai un izmeklētājiem starpdisciplināros jautājumos, kas būtiski tiesas spriešanai.
- 2024. gadā Tieslietu akadēmijas vajadzībām tiks veikta telpu pārbūve, aprīkošana un labiekārtošana. Paralēli plānots veikt visus nepieciešamos priekšdarbus, lai ar 2025. gadu Tieslietu akadēmija varētu pilnvērtīgi uzsākt darbu.
- Turpināt darbu pie lietu sarežģītības pakāpes noteikšanas modeļa ieviešanas pirmās un apelācijas instances tiesās, tajā skaitā veikt punktu līdzsvarošanu pirmās instances tiesās un ieviest punktu sistēmu apgabaltiesā.
- Pilnveidot tiesu darba datu portālu (dati.ta.gov.lv) ar aktuālās jomas statistiku no tiesu darba un sabiedrības interešu nodrošināšanas perspektīvas.
- Turpināt attīstīt un ieviest robotizācijas procesus administrācijā.
- Turpināt veikt pasākumus valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības pieejamībai, paplašinot personu loku.
- Nodrošināt Eiropas Sociālā fonda Plus projekta “Pieeja tiesiskumam” pieteikuma apstiprināšanu un aktivitāšu īstenošanas uzsākšanu.
- Turpināt veikt pasākumus valsts kompensācijas sistēmas pilnveidošanai. Izstrādāt un iesniegt priekšlikumus un finansējuma aprēķinus Tieslietu ministrijai par valsts kompensācijas apmēra noteikšanas kārtību.